

Plenaire 35

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

11 maart 2009

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
ACTUELE VRAAG van de heer Dirk De Cock tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het tekort aan interim-leerkrachten	1
ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de brief van de Europese Commissie betreffende de opleidingen tot verpleegkundige	4
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de evaluatie van het Jeugdwerkplan na een jaar werking	6
ACTUELE VRAAG van de heer Kris Van Dijck tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de toename van het aantal schoolverlaters zonder diploma	8
ACTUELE VRAAG van de heer Jef Tavernier tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de financiële situatie van de gemeenten	11
ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over problemen met de harmonicabussen van De Lijn	14
ACTUELE VRAAG van mevrouw Joke Schauvliege tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van de nieuwe fietspaden	15
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over Vlaamse overheidssteun voor Opel Antwerpen	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het verdere overleg met General Motors betreffende de toekomst van Opel Antwerpen en de mogelijke inbreng ter zake van de Vlaamse Regering	17
ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borghht tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de oprichting van het fonds Kids Invest voor de zelfstandige kinderopvang	24
ACTUELE VRAAG van mevrouw Else De Wachter tot mevrouw Veerle Heeren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over partnergeweld	25
ACTUELE VRAAG van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot mevrouw Veerle Heeren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over adoptie door holebi-koppels	26

ONTWERP VAN DECREET betreffende de toelatingsvoorwaarden voor het gewoon lager onderwijs en de engagementsverklaring tussen de school en de ouders in het basis- en secundair onderwijs – 2018 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3 Hoofdelijke stemming	28
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – 2020 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	29
ONTWERP VAN DECREET betreffende het mobiliteitsbeleid – 2031 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 4 Hoofdelijke stemming	29
VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heer Bart Caron, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Van Malderen houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond – 1939 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	29
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heren Pieter Huybrechts en Jan Penris tot besluit van de op 18 februari 2009 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de rol van Vlaamse zeehavens in de export van afvalstromen naar ontwikkelingslanden – 2117 (2008-2009) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	30
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jan Peumans, Geert Bourgeois, Piet De Bruyn, Mark Demesmaeker en Kris Van Dijck en mevrouw Helga Stevens tot besluit van de op 18 februari 2009 door de heer Jan Peumans in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het onderzoek van de Vlaamse ombudsman inzake de interne werking van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening – 2118 (2008-2009) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	30
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Rudi Daems tot besluit van de op 17 februari 2009 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de pps-constructie voor de luchthaven van Deurne en de kostprijs van de werkzaamheden aan de Krijgsbaan R11 – 2121 (2008-2009) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	30
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jan Penris en Pieter Huybrechts en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde tot besluit van de op 17 februari 2009 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de pps-constructie voor de luchthaven van Deurne en de kostprijs van de werkzaamheden aan de Krijgsbaan R11 – 2115 (2008-2009) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	30

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Frank Creyelman en Jan Penris en mevrouw Agnes Bruyninckx tot besluit van de op 19 februari 2009

1° door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over een kader en richtlijnen voor steunverlening en crisisfinanciering aan ondernemingen in moeilijkheden

2° door de heer Bart Van Malderen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over steunmaatregelen van de Vlaamse overheid aan grote bedrijven

– 2122 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

31

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Carl Decaluwe en Dany Vandebossche en mevrouw Margriet Hermans tot besluit van de op 19 februari 2009 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de digitale uitzendingen van de openbare omroep VRT

– 2123 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

31

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

31

BIJLAGEN

Aanwezigheden

35

Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

35

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.06 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Stern Demeulenaere, Marijke Dillen, Marie-Rose Morel: gezondheidsredenen;

Luc Van den Brande: buitenslands;

Frans Peeters, Helga Stevens, Karim Van Overmeire: ambtsverplichtingen;

Erik Tack: familieverplichtingen.

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk De Cock tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het tekort aan interim-leerkrachten

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, mijnheer de minister, opnieuw bereiken er ons alarmerende berichten. Scholen luiden de alarmklok over een tekort aan interim-leerkrachten.

Vorig jaar in maart had ik de situatie van toen al in ogenschouw genomen met dit parlement. Het arbeidsmarktrapport van april leek dat te bevestigen. In mei hebben we dan opnieuw de alarmklok geluid. Het berekenen van de cijfers voor de periode maart-april-mei van het jaar erop wees op een mogelijk dramatische situatie. In oktober hebben we nogmaals de berekening gemaakt, aan de hand van de recentste cijfers.

In januari hebben we het arbeidsmarktrapport besproken in de commissie. Uit dat rapport blijkt dat er echt wel structurele problemen zijn: er is iets te weinig uitstroom van afgestudeerden. Het aantal afgestudeerden voor het

lerarenambt is gedaald. Er is ook een stijging van de uitstroom bij de beginnende leerkrachten, vooral de eerste vijf jaar. Er zijn een aantal positieve begeleidingsmaatregelen, maar die zorgen voor een stijging van de vraag naar het aantal interim-leerkrachten.

Er is de onverwachts uitgebroken financiële crisis. In de maanden april en mei van vorig jaar hadden we daar nog geen zicht op. Op de cijfers van december en januari heeft die crisis geen weerslag gehad, maar de VDAB-cijfers van februari 2009 leren ons dat die crisis toch wat invloed heeft gehad. Momenteel zijn er 2083 werkzoekende leerkrachten, en zijn er ongeveer 11.000 vacatures, een honderdtal meer dan vorig jaar rond deze tijd. Om al die vacatures te kunnen invullen is er echter, zo weten we, een stille reserve nodig van ongeveer 3000 werkzoekende leerkrachten. Die hebben we niet. We hebben maar twee derde van dat aantal.

Mijnheer de minister, hoe kan dat structureel worden verholpen? U hebt natuurlijk al een paar maatregelen genomen, die goed zijn, maar toch enigszins kurieren am Symptom zijn. Dan heb ik het bijvoorbeeld over het opnieuw in dienst nemen van gepensioneerde leerkrachten. Ik denk dat we met een soort vervangingspool moeten kunnen werken. Als in maart-april-mei het rode licht begint te branden, zou een alarmbelprocedure in gang moeten worden gezet. Anders moeten we heel drastisch het statuut van de leerkracht dynamischer maken en de vlakke loopbaan van die leerkracht doorbreken.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: We stellen inderdaad in het algemeen een tekort vast in een aantal vakken en een aantal regio's. Dat baart me eerlijk gezegd ook heel veel zorgen. Mijnheer De Cock, ik wil wel meteen zeggen dat we zeer fundamentele maatregelen, die echt in de diepte gaan, niet meer voor de verkiezingen zullen kunnen nemen.

We hebben echter ook niet echt stilgezeten. Snel na de publicatie van het arbeidsmarktrapport waarin werd gewezen op het dreigende tekort aan leerkrachten, heb ik om te beginnen heel snel een eerste overleg georganiseerd met de koepels, het gemeenschapsonderwijs en de vakorganisaties, om te bekijken hoe we zouden reageren.

Er zijn meteen heel wat maatregelen uit de bus gekomen. Ik noem er enkele. Er was bijvoorbeeld het idee dat een kleuterschool die geen kleuterjuffen vindt om aan te stellen in de instaplestijden, een beroep kan doen op kinderverzorgsters. We hebben een decreet van juni 2000 herschreven om het gemakkelijker te maken dat directies mensen aanstellen met overwerk of een bijbetrekking – dat is technisch jargon – wanneer ze niemand vinden die over de juiste kwalificatie beschikt, en die

mensen daar ook voor betaalt. Tot op heden moeten de scholen daarvoor een ingewikkelde procedure volgen. Ze moeten bewijzen dat ze niemand vinden. Dat is niet simpel en vaak onrealistisch. Die procedure hebben we geschrapt. Het wordt veel makkelijker om iemand in te zetten uit – wat u noemt – de reserve.

We hebben in het basisonderwijs de bezoldiging verbeterd van kleuteronderwijzers en onderwijzers die cumuleren. Dat was erg belangrijk voor de leerkrachten die in de bres springen voor een korte vervanging. De cumulatiewerkregels werkten ontmoedigend. Men kreeg het gevoel – en de reële vaststelling – dat men daar niets mee verdiende.

We hebben in het sociaal overleg maatregelen afgesproken waardoor de koopkracht stelselmatig verder verbeterd wordt. Dat is belangrijk voor de aantrekkelijkheid van het beroep. We gaan een extra koopkrachtverbetering doorvoeren voor leerkrachten met een zekere anciënniteit in Brussel.

We hebben het systeem van de vervangingseenheden georganiseerd. Daarmee krijgen scholen betaling voor leerkrachten die een collega vervangen, ook als het om een korte afwezigheid of een bedrijfsstage gaat. Bijkomend vanaf dit schooljaar kunnen scholen één vervanger aanstellen voor een hele reeks van opeenvolgende vervangingen. Dat maakt het natuurlijk makkelijker te organiseren en te hanteren.

De mentoren moeten ervoor zorgen dat de jongeren die beginnen in het onderwijs, niet snel afhaken – teleurgesteld omdat ze bepaalde moeilijkheden met de klas niet echt aankunnen. Mentoren kunnen daarbij helpen.

Dat is een hele reeks maatregelen. Hoort u mij zeggen dat dat genoeg is? Neen. Ik plan binnenkort verder overleg over bijkomende maatregelen. Ik heb daar de voorbije weken en maanden de tijd niet voor gehad omdat we over nogal wat decreten moesten onderhandelen met de vakbonden en de koepels.

Ik heb bovendien met het oog op de volgende regeerperiode, om de volgende Vlaamse Regering een beetje te stofferen, aan de Vlaamse Onderwijsraad gevraagd om een fundamenteel advies te geven, het liefst ook vernieuwend, over de aantrekkelijkheid van het onderwijs als arbeidsplaats en over het lerarentekort. U ziet, het zijn heel wat maatregelen. Toegegeven, het zijn pragmatische maatregelen, maar ze zijn niet onbelangrijk.

U doet een beetje geringschattend over de mogelijkheid die ik schep om mensen boven de 65 – eventueel tijdelijk – aan te stellen. Ik heb deze kleine maatregel al aarzelend aangekondigd op vergaderingen met de sector. Al twee keer viel het voor dat iemand zijn vinger opstak om te zeggen dat hij dat fantastisch vond en daarmee uit de nood gered was.

De heer Dirk De Cock: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister.

Ik doe zeker niet geringschattend over 65-plussers die opnieuw in het onderwijs gaan. Integendeel, dat kan een verrijking zijn, ook voor het jonge korps. De uitwisseling en interactie kunnen veel bijbrengen.

Ik ben ook en vooral gecharmeerd doordat u advies vraagt aan de Vlor. Ik ben van oordeel dat we naar de diepte moeten gaan en het beroep van leraar echt aantrekkelijk moeten maken. Het moet aantrekkelijk overkomen zodat genoeg jonge mensen voor de studie van leerkracht kiezen.

Het mentorschap om de jonge leraren te begeleiden, is ook zeer belangrijk. Om het beroep volkomen aantrekkelijk te maken, moeten we eens nadenken over de aanpak van de vlakke loopbaan.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens de bespreking in de commissie van het arbeidsmarktrapport heb ik dit al eens ingebracht, maar ik wil er vandaag opnieuw aandacht voor vragen: wij zoeken een oplossing voor het vastgestelde probleem dat jonge leerkrachten er na enkele jaren voor kiezen om het onderwijs te verlaten. Ik vraag dat we nadenken over en werk maken van betere werkomstandigheden en dat we iets doen aan de werkonzekerheid zodat deze mensen, nadat ze een goede opleiding hebben gekregen, ervoor kiezen om in het onderwijsveld te blijven.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik neem akte van uw maatregelen. Ze zullen waarschijnlijk in een zekere of in beperkte mate zoden aan de dijk brengen. Waar ik in uw antwoord niet veel over heb gehoord, of dat was toch niet duidelijk, was over het nut van de vervangingspool. Ik weet wel dat als de vraag groter is dan het aanbod of vice versa, de vervangingspool slechts een instrument is, maar ik meen me toch te herinneren uit een vorige, gelijkaardige periode met een tekort aan leerkrachten, dat een vervangingspool weliswaar geen wondermiddel was, maar toch enig soelaas heeft gebracht. Ik zou graag hebben dat u daar nog even dieper op ingaat.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de minister, ik denk dat het grote probleem vooral het volgende is. Op 1 september vindt iedereen zijn of haar werk en het is nadien dat er problemen zijn. We moeten ons er niet over verbazen dat mensen die niet onmiddellijk aan de

slag kunnen, niet allen wachten op een vervangingsopdracht, maar dat velen andere horizonten opzoeken. Dit is een complex verhaal en er is geen pasklaar antwoord voorhanden. Misschien moeten we meer mensen achter de hand kunnen houden, hen als het ware aan het onderwijs binden. Binnen scholengroepen moet zoiets wel mogelijk zijn, maar we moeten op termijn een veel proactiever beleid voeren waarbij de mensen die voor het onderwijs hebben gekozen, hetzij onmiddellijk bij hun opleiding, hetzij nadien als zij-instromers, bij ons blijven en we hen te allen tijde kunnen inzetten.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het is mooi dat wij als Vlaanderen proberen om kwalitatief onderwijs aan iedereen te geven en ervoor te zorgen dat dit ook gerealiseerd wordt, maar dat kan alleen als we over de mensen beschikken om dat waar te maken. De leerkrachten zijn dus de essentiële sleutel. Ik denk dat dit de uitdaging wordt voor de volgende legislatuur: ervoor zorgen dat we voldoende kwalitatieve leraren hebben om het beleid dat we wensen in het onderwijs, waar te maken.

Ik maak me daar samen met de minister grote zorgen over, omdat er niet alleen het rapport van het tekort op dit moment is – en een tekort houdt risico's in voor de kwaliteit van de leerkracht, want daardoor wordt er gezocht naar ad-hocoplossingen die waarschijnlijk niet altijd interessant zijn indien we de echte kwaliteit van het onderwijs willen handhaven – maar ook een rapport van nog niet zo lang geleden over het welbevinden van de leraren, en dat is ook niet zo gunstig.

Ik maak me dus grote zorgen en ik weet dat deze regering geprobeerd heeft om via een deel maatregelen al voor een stuk antwoorden te geven, maar ik denk dat ze onvoldoende structureel al heb ik ook niet dadelijk structurele antwoorden. Ik stel alleen maar vast dat er bijvoorbeeld in de Scandinavische landen bijna een wachtlijst is om leraar te kunnen worden, dat de interesse van jonge mensen om leraar te worden, er ontzettend groot is, terwijl wij hier met het probleem van een tekort kampen. Fundamenteel mankeert er dus wat, niet alleen aan ons beleid, maar misschien ook aan ons maatschappelijk denken over het onderwijs en over de positie van de leraar.

Ik ben blij dat de minister zegt dat hij een fundamenteel advies heeft gevraagd aan de Vlor, want het zal de uitdaging zijn voor de volgende legislatuur om ervoor te zorgen dat we voldoende kwalitatieve onderwijskrachten hebben.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, ik denk dat de probleemstelling duidelijk is. Het antwoord van

de minister is zeer zwak, vind ik. Er zijn natuurlijk een aantal maatregelen genomen die het de scholen en de directies makkelijker maken of soepeler maken om mensen te vervangen en om vervangers te vinden, maar ik twijfel er wat aan of ze de kwaliteit van het onderwijs ten goede komen, vooral wanneer men te weinig gekwalificeerde mensen vindt.

Het probleem zit al in de instroom, want hoeveel van de mensen die voor onderwijzer of voor een lesopdracht studeren, beginnen er ook aan en blijven er na enkele jaren ook in? De werkonzekerheid is één van de elementen.

Door de afschaffing van de vervangingspool heeft men die werkonzekerheid nu natuurlijk nog opgedreven, waardoor een aantal mensen sneller afhaken en niet blijven wachten op de volgende interim-opdracht. Ook op langere termijn is het belangrijk om te kijken waarom iemand niet blijft. Verder moeten we ook kijken naar de zij-instromers.

Ik wil de suggestie van de heer De Cock en de heer Gatz in verband met het opnieuw bekijken van de vervangingspool ten volle ondersteunen, wetende dat de meerderheid die vervangingspool bij het begin van deze legislatuur heeft afgeschaft. Ik blijf ervoor pleiten.

Minister Frank Vandebroucke: De idee van de vervangingspool had veel goede kanten, maar toen ik minister werd, was er ook zeer veel kritiek op het praktisch functioneren ervan. De vervangingspool is een grootschalige operatie, maar is misschien niet de fundamentele ingreep die we nodig hebben. Daarom aarzel ik zeer sterk om dat vandaag opnieuw op de agenda te zetten. Ik wil wat grondiger denkwerk doen over de aantrekkelijkheid en de stabiliteit van het beroep. Misschien moeten we meer vernieuwende en radicale dingen doen op het microniveau van de leerkracht in haar of zijn school. Daar moet vernieuwend over worden nagedacht: hoe houd je mensen daar? Hoe houd je mensen gemotiveerd?

De instroom is inderdaad enorm. De hoeveelheid geld die wij als samenleving besteden aan lerarenopleiding en die later niet rendeert in het onderwijs, is enorm. Hoe kun je ervoor zorgen dat de individuele leerkracht zich goed voelt in de school en echt wil doorgaan met onderwijs? Dat is mijns inziens een veel fundamentele vraag dan nu opnieuw voor een vervangingspool te pleiten.

Een andere reden waarom we de vervangingspool volgens mij nu niet moeten invoeren, is het feit dat we met een heel onzeker conjunctuurbeeld zitten. Wie weet, vertellen we hier over een half jaar een heel ander verhaal over tekorten, dan wel overschotten op de

arbeidsmarkt. Dat weten we niet. Daarom wil ik er even mee wachten.

Ik ben het eens met diegenen die zeggen dat we meer fundamentele dingen moeten doen. Ik wil even de verwijzing naar Noord-Europa oppikken. De afstand tussen onze situatie en die in Finland is enorm. Het gaat om masters. Men doet selectie aan de poort. Men staat daar in de rij te wachten. Er is ook een zeer grote vrijheid binnen de scholen inzake de verloning. Ik pleit daar niet voor, ik wil enkel aantonen dat de afstand tussen onze situatie en die situatie fundamenteel is. We moeten dus goed nadenken over ons eindobjectief als we fundamenteel beginnen bij te sturen.

Wat wel blijkt, is dat, als je de lat hoger legt, er meer zijn die erover willen gaan, omwille van het prestige en omdat de keuze voor het beroep een kritischere keuze is. Het feit dat we de masteropleidingen met een zwaardere specifieke lerarenopleiding hebben gecombineerd, heeft een duidelijke rem gezet op de instroom, maar ik ben er zeker van dat diegenen die eraan beginnen, echt gemotiveerd zijn en het ook echt zullen doen. In die zin kan Finland inderdaad wat als inspiratie dienen.

Je mag niet aarzelen om een serieuze inspanning te vragen van wie leerkracht wil worden, want dat draagt bij tot de motivatie en het maatschappelijke aanzien. Dat is de beweging die we hebben gedaan met de specifieke lerarenopleidingen voor de masters. Het is te vroeg om daar het resultaat van te zien, maar ik hoop dat een kritische en bewuste keuze, gecombineerd met de mentorenbegeleiding, de uitstroom van jonge mensen die beginnen en zeer snel weer verdwijnen uit het onderwijs, op dat niveau kan keren.

Als je tien, vijftien punctuele maatregelen neemt, zijn het kleine en pragmatische maatregelen. Ik ben me daarvan bewust. Het gaat evenwel om niet-onbelangrijke maatregelen. In elk geval zet ik dit zeer hoog op de agenda voor een volgende Vlaamse Regering. Daarom heb ik de VLOR ook om een zeer grondig advies gevraagd. En precies omdat ik het zo hoog op de agenda plaats, moet dat vandaag voorbereid worden.

De heer Dirk De Cock: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik onthoud dat wij echt moeten denken aan een drastische verandering. Een van de grote problemen is de aantrekkelijkheid van de onderwijsloopbaan. Het is een vlakke loopbaan. Misschien moeten we denken aan enkele carrièresprongen en loonsprongen. Dat is werk voor de komende legislatuur. Ik ben blij dat u al opdracht hebt gegeven voor het voorbereidende werk, mijnheer de minister.

Ik dank ook de collega's die zich bijna kamerbreed hebben aangesloten bij dit debat. Het wordt een van de belangrijkste uitdagingen voor de komende legislatuur.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de brief van de Europese Commissie betreffende de opleidingen tot verpleegkundige

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 29 januari heeft de federale minister van Buitenlandse Zaken De Gucht een brief ontvangen van de Europese Commissie, die ons erop wijst dat de minimumvoorwaarden voor het uitreiken van diploma's voor algemene ziekenverplegers niet voldoende zijn in ons land. Als ik de opmerkingen van de Europese Commissie lees, kan ik enkel tot de vaststelling komen dat het ene Europa blijkbaar niet goed weet waar het andere Europa mee bezig is.

Er wordt van ons verwacht dat wij binnen de twee maanden na datum een antwoord geven op de opmerkingen van de Europese Commissie. Mijnheer de minister, er wordt dus een antwoord van ons verwacht binnen een tweetal weken. Hoe wilt u reageren op de opmerkingen van de Europese Commissie? Wat zal uw antwoord zijn?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Het is een belangrijk punt, maar u loopt vooruit op een bespreking die ik nog moet hebben, mevrouw Helsen. Het zou gevaarlijk zijn voor mij om nu te zeggen dat ik zeker iets bepaalds zal antwoorden, omdat wij dat doen in overleg en samen met de andere gemeenschappen.

De Europese Commissie heeft op 29 januari een brief gestuurd aan de minister van Buitenlandse Zaken. De federale overheid en de gemeenschappen moeten ervoor zorgen om samen een gecoördineerd antwoord te geven. We zijn daarmee bezig. Op 9 maart is op uitnodiging van de eurocoördinator van de dienst Internationale Betrekkingen van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu een eerste overlegvergadering georganiseerd met de administraties Onderwijs van de drie gemeenschappen.

Daarvoor hebben we al een vergadering gehad met vertegenwoordigers van de verpleegkundigenopleidingen in de hogescholen, waar die brief werd verspreid. Die vergadering hadden we al eerder gepland omwille van andere discussies. We zijn toen niet dieper kunnen

ingaan op de brief, maar dat moet daar zeker ook worden bekeken.

Ik ben van plan om een antwoord in te dienen. Dat moet uiterlijk op 2 april binnen zijn, maar ik vind het delicaat om nu al te zeggen wat ik precies zal schrijven. Ik moet dat samen doen met andere overheden.

Het lijkt me evident dat wij erop wijzen dat mensen ook kwalificaties kunnen verwerven in een eerdere opleiding of dat ze competenties kunnen verwerven elders. Overigens zijn eerder verworven kwalificaties (EVK) volgens de Europese richtlijn 2005/36 mogelijk voor de algemene ziekenverpleger op voorwaarde dat die behaald zijn tijdens opleidingen van een gelijkwaardig niveau. Wij zullen ook wijzen op wat elders in Europa gedacht wordt over elders verworven competenties (EVC), EVK, het European Credit Transfer System (ECTS) enzovoort. Op die manier zullen we proberen een beetje te wegen op de samenhang binnen het Europese beleid en zeggen dat je niet nu met deze boodschap kunt komen en ergens anders verkondigen dat EVC en EVK ook gehonoreerd moeten worden. Dat zullen we zeker doen.

Overigens sluit uw vraag een beetje aan bij een breder debat. U weet dat ik vind dat we moeten blijven zeggen dat mensen die de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs verpleegkunde volgen, en die we willen opnemen in het hoger beroepsonderwijs, volwaardige verpleegkundigen zijn. Ze zijn weliswaar voorbestemd voor andere functies – ze krijgen ook andere barema's – dan die van de professionele bachelors.

Men beweert dat er vanuit Europa een beweging op komst is dat alleen maar professionele bachelors die in een hogeschool hebben gestudeerd en dat diploma hebben behaald, verpleegkundigen zouden kunnen zijn. Dat is niet de formele Europese stelling vandaag. Het zou bovendien een heel ongelukkige stelling zijn. We moeten absoluut de mogelijkheid behouden dat mensen die de vierde graad doen ook verpleegkundigen zijn, weliswaar met andere taken. Ze komen in sommige diensten niet binnen. Het gaat over 40 procent van de instroom voor de verpleegkundigen.

Als ik op deze brief aan de Europese Commissie zal antwoorden, zal ik natuurlijk duidelijk maken dat de mensen uit de vierde graden ook voldoen aan de geldende fundamentele vereisten. Dat is een belangrijk debat dat nu loopt, en daarom is die brief ook belangrijk. Het beste is dat ik wat voorzichtig ben, al wil ik nog niet precies zeggen wat ik zal schrijven. Ik houd u graag op de hoogte.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, de brief die we aan de Europese Commissie sturen, is inderdaad heel belangrijk. Ik stel voor dat we het beleid dat we tot nu hebben gevoerd, en dat past binnen het Europees beleid, verdedigen en verantwoorden. We moeten

Europa erop wijzen dat het dat enerzijds mee ondersteunt en anderzijds vandaag in vraag stelt.

Wellicht is het ook nuttig dat Europa goed op de hoogte is van de zaken waar het zelf mee bezig is, als de Europese ministerraad samenkomt om dit gegeven aan te kaarten.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, ik ben blij dat u bevestigt dat de vierde graad verpleegkunde nog steeds een waardevolle richting is, zoals we u dat al een paar keer in de commissie hebben trachten te ontlocken. Ik heb dat ondertussen ook in de krant gelezen.

Niet alleen komt gemiddeld 40 procent van de verpleegkundigen uit de vierde graad, maar in sectoren als de thuiszorg of de rusthuizen is dat soms tot 80 of 90 procent. Ik ben blij dat het officiële Europese standpunt niet is dat enkel professionele bachelors nog verpleegkundige kunnen worden. Dat is blijkbaar een verkeerde interpretatie die hier en daar in Vlaanderen opduikt.

Als u zult overleggen met de andere gemeenschappen op een intrafedeeraal overleg, hoop ik dat u de kans zult aangrijpen om de collega's over dit thema aan te spreken en ervoor te pleiten dat het minder aantrekkelijk maken van de vierde graad niet thuishoort in het plan-Onkelinx. Dat plan werkt aan het aantrekkelijk maken van het beroep van verpleegkundige, en op zich is dat heel belangrijk. We zijn voor het aantrekkelijk maken van het beroep van verpleegkundige, maar niet via deze weg.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Ik wil inpikken op wat de minister zegt over waar de opleiding thuishoort en tot welke competentie ze moet leiden. Wat de minister zegt, is correct. De verschillende opleidingen moeten leiden tot verschillende competenties en takenpakketten. Daar wringt nu het schoentje. De onduidelijkheid is nog altijd te groot. Het debat loopt. Het is een bijzonder belangrijk debat, waar zowel degenen die de vierdegraadsopleiding volgen als degenen die de hogere opleiding volgen bij te winnen hebben als het zo snel mogelijk duidelijkheid verschaft.

Dan wordt ook naar de sector gekeken, en terecht, om met duidelijke beroepscompetentieprofielen te komen. We kunnen enkel hopen dat die er zo snel mogelijk en op een zo duidelijk mogelijke wijze komen.

Minister Frank Vandenbroucke: We moeten heel duidelijk maken dat de eisen van Europa inhoudelijke eisen zijn, maar niet uitsluiten dat we die beantwoorden met een vierdegraads-BSO, waar we hoger beroepsonderwijs van willen maken. Indien de federale overheid

echt zou denken dat al onze verpleegkundigen professionele bachelors moeten zijn, dan gaan we daar een stevig debat en desnoods een gevecht over opzetten, want dat is een heel grote vergissing.

Dat wil niet zeggen dat men niet-professionele bachelors niet nodig zou hebben voor een aantal kritische functies. Ik denk aan de hartdiensten en de intensive care. Dat betekent ook niet dat er geen masters nodig zijn binnen de verpleging. We moeten echter een ladder zien van kwalificaties en in functies. Heel die mix is nodig. Dat standpunt zal ik uitdrukkelijk verdedigen.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, ik zou het ten zeerste appreciëren indien u het parlement verder op de hoogte zou houden van het concrete antwoord dat u aan de Europese Commissie zult geven.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat zal ik doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de evaluatie van het Jeugdwerkplan na een jaar werking

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer de minister, ik trap een open deur in als ik zeg dat het moeilijke tijden zijn op onze arbeidsmarkt. Vanmorgen berichtte De Tijd nog dat in grote bedrijven 13.500 ontslagen zijn aange meld. Dat zegt nog niets over de golf van ontslagen die in kleine bedrijven wordt verwacht. Daar komt ook niet onmiddellijk het dalend aantal vacatures in aan bod.

Al deze factoren leiden ertoe dat we voor het eerst in een aantal jaren worden geconfronteerd met stijgende werkloosheidscijfers. We weten ook uit het overigens goed uitgebouwde statistische apparaat van de VDAB dat bij die nieuwe werklozen heel wat jongeren zitten. We zien een significante stijging van het aantal jongeren dat vandaag op zoek is naar een job.

Vlaanderen heeft in het verleden een heel sterk apparaat ingezet tegen de jeugdwerkloosheid. Als het moeilijk gaat op de arbeidsmarkt, zijn jongeren de groep die het samen met een aantal andere doelgroepen waar u prioritair op inzet, het moeilijkst krijgt.

Sinds een jaar is het Vlaams jeugdwerkplan uitgerold over heel het Vlaamse land. Het is vertrokken vanuit een aantal pilootprojecten in dertien steden. Nadien is het op

basis van goede ervaringen in die steden verruimd naar heel het Vlaamse land. Het was de bedoeling dat min-25-jarige laag- tot middengeschoolden in een zeer intensieve benadering door de VDAB werden opgenomen om hen zo snel mogelijk toe te leiden naar werk via online automatische matching, individuele gesprekken, en individuele en collectieve bemiddeling. Er werd een hele batterij aan mensen en middelen in lijn gebracht om die kwetsbare groep zo snel mogelijk toe te leiden naar werk. In de huidige context lijkt het me des te belangrijker het effect te kennen van al die maatregelen zodat we goed gewapend zijn tegen de uitdagingen die zich vandaag, ook vooral bij jongeren, aandienen.

Mijnheer de minister, beschikt u vandaag over kwalitatieve en kwantitatieve evaluaties over het uitgerolde jeugdwerkplan, die ons kunnen helpen om in de nabije toekomst nieuwe initiatieven te nemen of initiatieven verder te zetten om de jeugdwerkloosheid te bestrijden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Wij beschikken vandaag over gegevens op basis waarvan we de inspanningen die we doen inzake jeugdwerkloosheid kunnen beoordelen. We probeerden eerst in dertien steden en gemeenten een zeer kordate intense aanpak uit bij jonge werklozen. We doen dat nu in heel Vlaanderen.

Ik heb voor de periode van januari 2008 tot oktober 2008 een goed onderbouwde evaluatie van de VDAB, zowel wat de aantallen als de kwaliteit van het werk betreft.

Ik zal beginnen met de cijfers. In de periode januari 2008 tot oktober 2008 werden 54.112 jongeren die laag- of middelmatig geschoold zijn 'gelabeld'. Ze hebben als het ware in de administratie van de VDAB een etiketje gekregen binnen het jeugdwerkplan. Als we dan kijken naar wat er is gebeurd twee maanden nadat men heeft gezegd dat men voor iemand iets bijzonders moest doen, dan heeft 76 percent van dat aantal minstens één mededeling van of een verwijzing naar een vacature gekregen. 36,6 percent van die 54.000 hebben aan een van vijf soorten acties deelgenomen. Die acties zijn: deelgenomen aan een informatiesessie – men heeft bijvoorbeeld gekeken naar de 'matchbaarheid' van het dossier, u kent dat jargon –; of de jongere heeft een overeenkomst getekend die de start is van een individuele en collectieve bemiddeling; of er is een opvolgingsgesprek geweest tijdens die bemiddeling; of er is al een intensieve begeleiding gestart; of, ten slotte, de jongere is bezig met het volgen van opleidingen of begeleiding op de werkvloer.

Ik zal het nu hebben over wat men de 'sluitendheid' noemt. Daarmee wordt bedoeld in welke mate we echt de mazen van het net sluiten. We moeten dan kijken wie we gevat hebben met deze acties maar ook naar

wie ondertussen uit de werkloosheid is verdwenen. Iemand kan bijvoorbeeld werk hebben gevonden, of er is een melding geweest bij de RVA omdat iemand niet goed meewerkt, niet ingaat op een aanbod tot opleiding of voor werk, of eventueel werd uitgenodigd maar niet bereikt. De 'sluitendheid' na twee maanden is 94,7 procent en na zes maanden 99 procent. Dat is een belangrijk cijfer. Het gaat om tienduizenden jonge mensen. Niemand mag door de mazen van het net vallen. Het toont dat die grote machinerie wel degelijk draait.

Als we kijken naar het verschil tussen de doorsnee jongeren en degenen van wie we vinden dat ze behoren tot een risicogroep – mensen die weinig geschoold zijn, jonge mensen met een arbeidshandicap, allochtonen –, dan zien we dat de globale groep met vacatures, meldingen, verwijzingen meer wordt bereikt dan de risicogroepen. Die risicogroepen worden echter meer bereikt in onze vijf specifieke acties. Dat wil zeggen dat we met die risicogroepen intensiever bezig zijn. Dat was ook uitdrukkelijk de bedoeling.

De vraag is natuurlijk wie nu een job vindt. De cijfers die ik nu geef, zijn van voor het begin van de crisis. U moet daar dus rekening mee houden. Ze zijn wat achterhaald. De gegevens zijn wel nogal positief. Twee maanden na de labeling zijn er van die 54.112 jongeren al 32.601 – iets meer dan 60 procent – uitgestroomd. Ik zal u de uitstroompercentages voor de verschillende risicogroepen op papier geven. Ze liggen lager. Ze zijn echter niet slecht: 46, 53, 59 procent. Ze liggen ook zeer dicht bij de vooropgestelde doelstelling. Ik zal ze hier niet allemaal opsommen. Dat zou te veel tijd vragen. Ik zal ze u wel bezorgen. We komen wel dicht bij de echte doelstelling, namelijk de uitstroom uit de werkloosheid. Begin januari 2009 hebben we dan ook de hooggeschoolde jongeren hierin opgenomen. Daar zijn natuurlijk nog geen resultaten van. Als we naar de cijfers kijken, doet de VDAB zijn job eigenlijk goed.

Begin februari hebben we ook een zeer zelfkritische bevraging gedaan over de kwaliteit van ons werk. We hebben zowel aan jongeren die werkloos zijn als aan de VDAB-consulenten gevraagd wat ze ervan dachten. Het ging met name of er snel een aanbod was, of men snel geactiveerd werd, of er kort op de bal werd gespeeld, of er een goede mix is van collectief en individueel bemiddelen, over hoe het zit met het maatwerk enzovoort. Ik zal u mijn voorbereid antwoord bezorgen zodat u over meer details beschikt. Ik denk dat de kwalitatieve resultaten goed zijn. We zien duidelijk een aantal problemen. Mensen ontvangen bijvoorbeeld twee keer dezelfde vacature. We zijn dat probleem aan het oplossen. Met de administratieve belasting zijn we bezig via wat administratieve herschikkingen.

Er zijn moeilijkheden met consultanten die het soort van vrijheid dat ze krijgen inzake bemiddeling en begeleidingswerk misschien nog niet goed kunnen hanteren. Wij zijn bezig met methodieken.

Misschien belangrijker is dat we op basis van de interne verhalen van de VDAB vaststellen dat er toch nog nood is aan een aanbod sociale economie en aan kinderopvang – zeker als je te maken hebt met alleenstaande jonge mensen met kinderen. De omgeving moet dus ook in orde worden gebracht. Ik denk vooral aan kinderopvang.

We hebben aan de VDAB gevraagd om alles zo goed mogelijk te blijven monitoren. Nu hebben we een goede, zelfkritische analyse: kwalitatief en kwantitatief. Ik zal u mijn geschreven voorbereiding geven. Dit dossier heeft een goede snelheid bereikt. Natuurlijk verandert het wat van karakter door de economische crisis waarin we ondertussen zijn beland. Maar het is mijn diepe overtuiging dat we in een economische crisis nog actiever moeten bemiddelen. Bij een stijgende werkloosheid is elke vacature die blijft openstaan nog spijtiger. Wij moeten deze vorm van intense aanpak nog versterken.

De heer Bart Van Malderen: Dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Ik kijk uit naar de precieze cijfers die u hebt aangekondigd. U hebt terecht aangegeven dat de context gewijzigd is – om een eufemisme te gebruiken. Maar de initiële doelstellingen zijn gehaald. Dat is op zich een succes te noemen. De omvang van de operatie kan immers niet worden onderschat. 54.000 mensen in begeleiding steken, dat is geen habbekrats. Daarvoor moet een hele batterij in stelling worden gebracht. Als daar een sluitende aanpak wordt gerealiseerd – 99 procent is een quasi statistische afwijking – en als je ziet dat er een doorstroming is naar werk, dan zijn felicitaties op hun plaats. Waar er op sommige banken twijfel bestond, kan deze nu, met cijfers in de hand, worden weggevaagd.

Mijnheer de minister, u hebt zelf aangestipt dat het een blijvende uitdaging is om die groep blijvend te bewaken en ervoor te zorgen dat de nodige duurzaamheid in de uitstroom wordt gerealiseerd. Daar we in een veranderende omgeving zitten, moeten we proberen om die mensen ook te volgen nadat ze de bedrijfspoorst zijn binnengegaan. Zo kunnen wij de duurzaamheid van de aanpak bekijken.

Zo mogelijk nog belangrijker is het dat wij in de huidige context vermijden dat er een nieuwe cohorte langdurig werklozen ontstaat. Daar zit ik volledig op uw lijn, mijnheer de minister. Vandaar het belang om in moeilijker omstandigheden, waarin we worden geconfronteerd met minder vacatures en wellicht meer jonge werklozen, jonge mensen met het geschikte profiel zo veel mogelijk naar de geschikte vacature toe te leiden. Wij moeten de verdringing die zich vandaag dreigt voor te doen op onze arbeidsmarkt, waar hoger geschoolden jobs van lager- en middengeschoolden innemen, voorkomen.

Ik ben het volledig met u eens dat wij de randvoorwaarden moeten realiseren: kinderopvang, sociale

economie. Ik denk aan de onlangs opgedoken cijfers over de uitstroom van niet-gekwificeerden. Die randvoorwaarden zijn daar minstens even belangrijk als het succesrijke apparaat dat wij in stelling moeten brengen.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben het daarmee eens.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Kris Van Dijck tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de toename van het aantal schoolverlaters zonder diploma

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, statistisch gaat het met de verlaters van het leerplichtonderwijs zonder diploma niet goed. Uit een studie van het Steunpunt Studie- en Schoolloopbaan van de K.U.Leuven, afgeleverd in opdracht van de Vlaamse overheid, blijkt dat op zeven jaar tijd, van 1999 tot 2006, het aantal jongeren dat zonder diploma uit het leerplichtonderwijs stapt, is gestegen van 12,3 procent naar 14,5 procent. Bij de jongens gaat het om een stijging van 14,3 procent naar 17,6 procent; de meisjes ronden de kaap van 10 procent met een stijging van 8,9 procent naar 10,5 procent.

Ik denk dat de minister en het Vlaams Parlement dit probleem ten volle onderkennen. In Vlaanderen in Actie is ter zake een zeer duidelijke ambitie opgenomen. Het is de bedoeling het aantal ongekwalificeerde schoolverlaters drastisch aan te pakken. Volgens mij staat in de Lissabondoelstellingen trouwens iets gelijkaardigs geformuleerd. In het Pact 2020 staat letterlijk dat het aantal schoolverlaters die het secundair onderwijs zonder voldoende kwalificaties verlaten tegen 2020 moet worden gehalveerd. Als ik me niet vergis, betreft het hier een optie die ook al in het Pact van Vilvoorde is opgenomen.

Ik zou me er gemakkelijk van af kunnen maken. Ik zou gewoon kunnen zeggen dat de ambities van Vlaanderen in Actie te hoog gegrepen zijn. Dat zou echter enigszins defaitistisch zijn. We moeten die ambitie hebben. De vraag is hoe we dit willen realiseren. Ik zou de minister hierover een aantal vragen willen stellen. Volgens het Reglement van het Vlaams Parlement moet ik me echter tot mijn hoofdvraag beperken.

Er zijn cijfers voor de hele Europese Unie. Die cijfers tonen in feite het tegendeel aan. Als ik me niet vergis, omvatten die cijfers ook de kwalificaties die op andere onderwijsniveaus, zoals de volwassenenopleidingen en de

opleidingen van de VDAB, kunnen worden gehaald. Ik wil me hier volledig op het leerplichtonderwijs focussen.

Mijnheer de minister, hebt u plannen? Op welke wijze wilt u, in het licht van de concrete doelstellingen die in het Pact 2020 zijn verwoord, een strategie uitbouwen? Ziet u het gedeeld diploma als een oplossing? Op die manier zouden jongeren kunnen aantonen welke vaardigheden ze toch hebben verworven. Ziet u nog andere mogelijkheden?

De voorzitter: Mijnheer Van Dijck, aangezien het hier een actuele vraag betreft, moet het antwoord van de minister ook beperkt blijven.

De heer Kris Van Dijck: In dat geval wil ik me beperken tot de cijfers betreffende de diploma's. Op welke manier kan de minister die cijfers in het licht van de Europese statistieken duiden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, de cijfers voor de hele Europese Unie verschillen enigszins van de door de heer Van Dijck aangehaalde cijfers voor Vlaanderen. De definities zijn ook een beetje verschillend. Ik vind de cijfers voor Vlaanderen betrouwbaar. Ze wijzen op een groeiend probleem, namelijk het aantal jongeren die de school zonder diploma verlaten. We moeten deze cijfers niet door middel van verwijzingen naar andere cijfers proberen te relativiseren.

De cijfers tonen aan dat we de verlaging van de ongekwalificeerde uitstroom terecht als een cruciale doelstelling in Vlaanderen in Actie hebben opgenomen. De minister-president, de sociale partners, de Vlaamse Regering en alle andere betrokkenen hebben dit punt terecht heel centraal gesteld.

Laten we even naar de cijfers kijken. Het gaat om jonge mensen die in 2006 22 jaar oud waren. Die mensen zijn in de tweede helft van de jaren tachtig in het kleuteronderwijs toegekomen. Ze hebben in het midden van de tweede helft van de jaren negentig de overgang van het lager onderwijs naar het secundair onderwijs gemaakt. Nu worden ze als ongekwalificeerde uitstroom geteld. De kans is groot dat het toen al misliep. Misschien liep het voor sommigen al mis in de kleuterschool. Voor anderen liep de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs mis. Dit geldt waarschijnlijk voor tamelijk wat van die mensen. Ze kozen een verkeerde richting of ze vonden hun weg in het secundair onderwijs niet. Misschien liep het mis na de eerste graad van het secundair onderwijs, ergens in de loop van de jaren negentig.

Ik zal even verklaren waarom ik dit zo sterk benadruk. Indien we de ongekwalificeerde uitstroom binnen

twaaalf jaar willen verbeteren, moeten we nu actie ondernemen. Het effect van die actie zal binnen twaalf jaar zichtbaar worden. Een dergelijke actie begint in de kleuterklas en loopt doorheen de lagere school tot de overgang van het lager onderwijs naar het secundair onderwijs en nog verder.

We ondernemen in elk geval actie. Ik zal een paar voorbeelden geven.

We hebben het deeltijds onderwijs en het deeltijds leren op twee vlakken in belangrijke mate hervormd. We bieden de jongeren die de schoolbanken moe zijn, een alternatief. De eerste hervorming houdt in dat we niet langer aanvaarden dat leerlingen halftijds leren en voor de rest rondhangen. Ze moeten vijf dagen per week bezig zijn.

En we zijn inderdaad de beweging aan het maken. De laatste cijfers die ik heb over de realisatie van het principe van voltijds engagement tonen aan dat we nu een realisatie hebben van 76 tot 77 percent van de betrokken jongeren die effectief vijf dagen per week goed bezig zijn. Dat is een hoog cijfer want er zullen er altijd zijn die even in een overgang zitten van iets naar iets anders en die tellen we dan even als 'niet bezig'. In vergelijking met vroeger is dat een duidelijke stijging. In vergelijking met vorig jaar is dat een stijging van 8 tot 10 percent. Het gaat dus echt vooruit en het begint te werken. Op het terrein weet men dat dat de bedoeling is: vijf dagen per week bezig zijn.

Ten tweede geven we ook binnenkort aan die jonge mensen, als ze resultaat bereiken in het deeltijds onderwijs, dezelfde getuigschriften die men ook krijgt in het voltijds onderwijs als ze inderdaad dezelfde vorming volgen. Dat kan een getuigschrift tweede graad zijn of een getuigschrift derde graad. En in de verdere toekomst – het is nog niet voor volgend jaar – krijgen ze eventueel zelfs een volledig diploma secundair onderwijs als ze dezelfde basisvorming hebben gedaan. Ze krijgen dus ook een beloning en een valorisatie van een goed resultaat. Dat was vroeger niet zo. We zullen ze dan ook tellen als gekwalificeerd. Dat zal ook de statistieken veranderen, maar ze moeten dan ook echt geslaagd zijn.

In de volgende regeerperiode zullen we echt moeten nadenken over de structuur van het secundair onderwijs. We moeten een bredere basisvorming hebben waarbij jongeren meer worden geconfronteerd met al hun soorten talenten. Nog verder stroomopwaarts moeten we de overgang tussen basis- en secundair onderwijs fundamenteel herbekijken. Eigenlijk zijn we dat aan het doen, mede dankzij uw steun, want de decreten die we hier recent hebben goedgekeurd en die nu nog op de agenda komen in verband met de eindtermen, zijn allemaal decreten waarbij we in één beweging de doelstellingen vaststellen voor het basisonderwijs, einde basisonderwijs

en eerste graad secundair onderwijs. We hebben dat gedaan voor ICT. We doen dat voor Nederlands en voor moderne vreemde talen. Met name voor Frans is dat een probleem en daar moeten we echt corrigeren. We doen dat voor technologie, techniek, natuurwetenschappen. We zorgen er bewust voor dat er één continue lijn is die van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs loopt, waarbij men ook van elkaar weet waar die leerling moet staan en waar we die oppikken in het secundair onderwijs.

We werken sterk rond studiekeuze. Dat is een moeilijk onderwerp omdat het tussen de oren van de mensen zit. Er zitten verkeerde dingen tussen de oren van de mensen. We werken er hard aan met een nieuw profiel voor de CLB's enzovoort. U weet dat er straks een decreet over de kleuterklassen wordt goedgekeurd. Ook daar gaan we sterker op werken.

Wat we voor ogen moeten houden, is dat we nog vele jaren werk hebben. Vandaar dat ik ook spreek van een tienkamp voor gelijke onderwijskansen, maar ik denk wel dat we nu een aantal belangrijke oriënteringen nemen. De volgende legislatuur zal het moeten hebben over de organisatie zelf van het secundair onderwijs.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, ik was me bewust van de breedheid die met deze vraag moest worden bespeeld. Mijnheer de minister, er zijn inderdaad heel veel facetten. Het klopt dat u zegt dat deze leerlingen in de jaren tachtig in het onderwijs zijn gestart. In 2007 waren ze 22.

Ik neem akte van de ophijsting die u hebt gemaakt. Er zijn inderdaad heel wat nieuwe incentives gegeven. Ik blijf toch wijzen op het belang van de juiste oriëntering. Het taalaspect wordt door u ook onderkend. Er is nog steeds een probleem met anderstalige jongeren en jongeren van allochtone afkomst. Ik weet niet in hoeverre dat in deze cijfers tot uiting komt. Het is geweten dat er bij hen achterstand is, en die wensen wij toch met bekwame spoed weg te werken.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

De heer Leo Pieters: Mijnheer de minister, geachte collega's, u zegt terecht dat studiekeuze heel belangrijk is, maar u zegt dat de eerste resultaten pas over 10 tot 12 jaar zichtbaar zullen zijn. Het is nu voor ons moeilijk om dit te beoordelen, want dan zijn we twee legislaturen verder.

We kunnen het ons moeilijk veroorloven dat een halve generatie er tussenuit valt. Er zijn nu eenmaal kinderen en jongeren in die periode met een opleiding begonnen. In de commissie hebben we ook al gezegd dat leeftijdsgebonden onderwijs niet zo eenvoudig is. Niet iedereen zit volgens zijn leeftijd in het juiste jaar. Er

zijn een aantal leerlingen die in het secundair onderwijs jaren hebben moeten overdoen. Wat doet u dan concreet met 18-jarigen, want er is een leerplicht tot 18 jaar, die hun middelbare school nog niet hebben afgemaakt?

Welke initiatieven neemt u nu voor de jongeren die vijf, zes of tien jaar geleden aan de opleiding begonnen zijn? Welke concrete acties onderneemt u nu om deze schoolverlaters, die in feite niet verplicht zijn om naar school te gaan, toch nog onder de arm te nemen?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, ik ben het met u eens dat het voltijds engagement voor de jongeren die kiezen voor deeltijds leren en werken een positieve stap is. Het is wel belangrijk dat we opvolgen of de jongeren vandaag wel terechtkomen in de juiste trajecten. Wat is in dat kader de impact van de moeilijke economische situatie waarin we ons vandaag bevinden? Dat vind ik een belangrijk element om, naast het voltijds engagement, zeer goed op te volgen.

Wat is op dit moment de stand van zaken van de werkgroep die de blauwdruk voor het secundair onderwijs voorbereidt? De hervorming van het secundair onderwijs, die de volgende legislatuur waarschijnlijk op de agenda komt te staan, is heel belangrijk. De keuze voor meer flexibele leerwegen zou een heel belangrijke optie kunnen zijn om de problematiek van de ongekwalificeerde uitstroom aan te pakken.

Minister Frank Vandenbroucke: Het woord blauwdruk is eigenlijk een ongelukkig woord. Ik ga dat niet meer gebruiken, want het geeft de indruk dat er een kant-en-klare plan over het toekomstige secundair onderwijs bestaat. Het gaat meer over uitgangspunten en visie.

Ik denk dat we op het einde van deze regeerperiode de volgende regeerders moeten stofferen met een aantal uitgangspunten en debatstof, maar niet met een helemaal kant-en-klare blauwdruk. Dat zou nogal gek zijn, want daarvoor moet men toch heel veel overleg en discussie hebben.

Er is dus een werkgroep die daaraan werkt. Ik houd me daar niet mee bezig, want die werkgroep werkt in volle onafhankelijkheid. Ik denk dat dat ook het beste is. Ik ga ervan uit dat, voor de volgende Vlaamse Regering wordt gevormd en liefst voor de verkiezingen, we daar ook een rapport van krijgen. Dat zal discussiestof zijn, want het zijn gevoelige kwesties.

Wat het voltijds engagement betreft, kan ik natuurlijk vandaag niet zeggen wat de impact is van de crisis op het aanbieden van deeltijdse jobs, bijvoorbeeld voor jongeren in het deeltijds onderwijs. Dat zal wel niet goed zijn, denk ik, maar wat het effect precies is, weet ik niet.

Mevrouw Helsen, we hebben met u ook heel veel gediscussieerd vooraleer we erdoor waren. Ik wil onderstrepen dat het bijzonder belangrijk is dat we dat decreet nu hebben. We zien op het terrein dat de scholen nu echt wel inzien dat twee dagen op de schoolbanken zitten en drie dagen werken of in een project zitten het systeem is. Dat begint te groeien en de cijfers zijn ook gunstig. Het was ook tijd dat dat gebeurde.

Mijnheer Pieters, natuurlijk wachten we niet tot problemen zich uiteindelijk gesteld hebben. We zullen niet wachten tot 2020 om te kijken waar we staan. De hervormingen van het deeltijds leren die we doorvoeren, zijn cruciaal om jongeren die anders op achttien- of negentienjarige leeftijd gewoon stoppen omwille van hun leeftijd, toch op een zinvol spoor te houden. Vanaf volgend jaar zal dat ook leiden tot getuigschriften en in de verdere toekomst zelfs tot een diploma secundair onderwijs, als men ten minste de nodige algemene vakken doet.

Een moeilijker probleem zijn natuurlijk degenen die niet kiezen voor het deeltijds onderwijs, toch schoolmoe zijn, blijven zitten, achttien jaar worden en de school gewoon verlaten. Dat is een moeilijker probleem. Dat hangt samen met allerlei toestanden, waarop we preventief moeten werken.

Ik vind het belangrijk dat we in ons volwassenenonderwijs meer kansen bieden voor mensen, om in de jaren daarna, als ze misschien wat tot bezinning zijn gekomen en het belang van een diploma inzien, op een gemakkelijke manier aan een diploma secundair onderwijs te komen. Daarmee wil ik niet zeggen dat de laag ligt, maar het moet gemakkelijk doenbaar zijn om bijvoorbeeld een technisch beroep te leren en tegelijkertijd de algemene vorming te verwerven die nodig is voor het diploma secundair onderwijs. Dat soort dubbel spoor, iets technisch of een beroep leren en ondertussen algemene vorming leren en een diploma secundair onderwijs verwerven als men 22, 25 of 30 jaar is, zou door de hervorming van het volwassenenonderwijs wel gemakkelijker moeten zijn.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de minister, ik hoop dat in het jaar 2020, wanneer men de evaluatie maakt van Vlaanderen in Actie, men kan zeggen dat het cijfer gehalveerd is en dat degene die dan minister van Onderwijs is, even terugdenkt aan u en ons, die dat allemaal mogelijk hebben gemaakt.

Minister Frank Vandenbroucke: Als we nu eens een afspraak zouden maken? (*Gelach*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jef Tavernier tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de financiële situatie van de gemeenten

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, geachte collega's, de financiële markten zijn nogal turbulent. De toestand van de gemeentelijke financiën is soms wat onzeker en ook de waarde van sommige financiële activa van die gemeenten durft nogal te fluctueren. Voor sommige aspecten is de waarde positief geëvolueerd, voor andere is het meer problematisch.

Laten we kijken naar het gemeentelijk belang in Distrigas, een vrij mooie waarde. Men heeft een deel verkocht en een goede opbrengst gehad, die terechtkomt bij Publigas. Onrechtstreeks is dat dus voor de gemeenten. Tegelijkertijd worden die gemeenten via andere participaties via de Gemeentelijke Holding, onder andere in Dexia, geconfronteerd met financiële vragen en problemen.

De vraag is wat de gemeenten die via operatie Distrigas belangrijke middelen ter beschikking krijgen, met die middelen zullen aanvangen? Gaan ze hun financieel vermogen en hun financiële activa in stand houden en eventueel bijvoorbeeld via de Gemeentelijke Holding Dexia ondersteunen, of gaan ze die bijkomende financiële middelen gewoon gebruiken voor recurrente uitgaven, vooral als ze worden geconfronteerd met problemen zoals pensioenvorming. RSZPPO stelt duidelijk problemen, en er zijn ook de pensioenverplichtingen van de contractuelen. Er zijn nogal wat financiële uitdagingen waarbij toch enige richtinggevende adviezen vanwege de Vlaamse Regering en de bevoegde minister aangewezen zijn.

Mijnheer de minister, in welke richting zou u de gemeenten in dit verband adviseren? Ik ga er niet van uit dat u ze zult dwingen om bepaalde dingen te doen, maar dat u toch voor de lange termijn een aantal wijze richtlijnen zult meegeven.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, collega's, deze vraag is echt actueel, want je leest er vandaag veel over in de media: Publigas verkoopt zijn Distrigas-aandelen voor een heel mooi bedrag aan een Italiaans concern. Publigas is een federale gemeentelijke holding. Daarop speelt het toezicht niet. Als dat geld in verschillende stappen wordt overgemaakt aan de gemeenten, dan gebeurt dat via zogenaamde financieringsintercommunales. Op dat ogenblik speelt het Vlaams toezicht wel.

Mijn grondhouding is altijd: geld uit de buitengewone dienst moet in de buitengewone dienst blijven. Dat betekent er geen recurrente uitgaven mee betalen, geen

lonen mee betalen of subsidies aan verenigingen geven, of bijvoorbeeld geen stuntwerk in het kader van de komende verkiezingen mee financieringen. Het moet op een duurzame manier worden aangewend. Klassieke voorbeelden zijn het afbouwen van de gemeenteschuld, het aandikken van de pensioenenreserve of het doen van duurzame investeringen bijvoorbeeld in rioleringen.

Mijnheer Tavernier, de situatie van de Gemeentelijke Holding bekommert me zeer en ik volg ze op. Zo iets moet altijd heel specifiek worden bekeken, maar altijd moet het standpunt zijn: geld uit de buitengewone dienst, moet in de buitengewone dienst blijven.

Het patrimonium van de gemeenten mag dus niet in waarde afnemen. Concrete gevallen zullen we bekijken. Het verhaal van de Gemeentelijke Holding zullen we bekijken. Vandaag bevindt dat geld zich zelfs niet bij Publigas. Het kan door Publigas worden overgemaakt aan de financieringsintercommunales, en dan aan de gemeenten indien daartoe beslist wordt. Als dat geld wordt overgemaakt aan de gemeenten, zal ik onderrichtingen geven, in de vorm van een omzendbrief, aan de gemeentebesturen, vooral om ervoor te zorgen dat dit geld een duurzame bestemming krijgt en dat men het niet recurrent gaat verspelen. Op dat laatste zou het immers neerkomen mochten daarmee lonen worden betaald, mocht men er personeel mee aanwerven of subsidies geven aan verenigingen en dies meer.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik kan grotendeels akkoord gaan met de strekking van het antwoord, dat vrij logisch lijkt. We stellen echter natuurlijk vast dat naarmate de normale inkomsten van de gemeenten, bijvoorbeeld in de vorm van de dividenden van de Gemeentelijke Holding, dreigen weg te vallen, ze een pak minder lopende inkomsten zullen hebben. Anderzijds zullen de gemeenten ook een aantal lopende uitgaven hebben: denken we maar aan de pensioenverplichtingen. Er zal dan sterk over moeten worden gewaakt dat de normale financieel-economische logica op lange termijn in de gaten wordt gehouden en dat het financieel patrimonium van de gemeenten intact blijft.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, volgens mij zijn bijvoorbeeld de operaties van Telenet in de gewone middelen opgenomen.

Minister Marino Keulen: Neen.

De heer Jan Peumans: Ik heb die bij ons gewoon bij de gewone middelen opgenomen. Dan hebben we dus een zware fout begaan, en dan zal die rekening wel worden vernietigd. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Weer een stommitieit van Peumans. Dankuwel. (*Gelach*)

De vraag van de heer Tavernier is erg interessant, maar los daarvan wil ik het volgende zeggen. Bij de arbeidsrechtbank bestaat een knipperlichtsysteem voor bedrijven die in moeilijkheden zijn. Met alle respect, mijnheer de minister, maar een aantal dingen komen razendsnel af op de gemeenten die ernstige problemen zullen opleveren voor de financiering van die gemeenten. Vandaag lees ik de berichtgeving van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSJ) over de stand van zaken met betrekking tot de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid voor de Plaatselijke en Provinciale Overheden (RSZPPO). Nu blijkt plots dat die pot bijna leeg is. Heel wat burgemeesters en schepenen realiseren zich dat momenteel niet.

Ik zie de terugval van de dividenden. Daar kunt u niets aan doen, mijnheer de minister: begrijp me niet verkeerd. Wat de onroerende voorheffing en de aanvullende personenbelasting en dergelijke betreft, zullen de gemeenten de komende jaren heel wat moeten inleveren. We moeten ons daar geen illusies over maken, ook met betrekking tot die tweede pensioenpijler, die er volgens mij erg dringend moet komen. De vraag is natuurlijk wie dat zal betalen: dat zijn de gemeenten. We moeten ons daar geen illusies over maken. Ik denk niet dat u bij machte bent om nog eens een tweede Lokaal Pact tot stand te brengen.

Mijnheer de minister, ik vraag dat er nu toch eens een aantal detectoren zouden worden uitgestuurd, om een analyse te maken van de huidige financiële situatie en de bedreigingen die op de lokale besturen afkomen.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Ik dank eerst en vooral de heer Tavernier voor zijn vraag.

Mijnheer de minister, u stelt dat we met dat geld zeker geen stunts mogen doen. Ik wil herhalen wat de heer Ceysens daarover heeft gezegd: vandaag is een gemeentelijke begroting rondkrijgen op zich al stuntwerk. U hebt ook lokale verantwoordelijkheid. U weet net zo goed als ik dat lokale besturen met problemen worden geconfronteerd. Er is inderdaad sprake van een terechte geleidelijke verhoging op termijn van de pensioenen van de contractuele werknemers.

Het is echter ook zo dat de RSZPPO voor dit dienstjaar verlieslatend is. De dienst kan alleen eindigen met positieve cijfers door de reserves van het verleden. In de toekomst zullen de lokale besturen ook met een verhoging worden geconfronteerd. Er is dus sprake van een dubbele verhoging: een om de pensioenen van de statutaire werknemers betaalbaar te houden, en een voor de pensioenen van de contractuele medewerkers.

Ik geef nog een voorbeeld. De ge-co-premies zijn sinds de jaren tachtig niet meer geïndexeerd schommelen nog

altijd rond 11.000 euro. CD&V wil in de volgende legislatuur helemaal gaan voor een herfinanciering van de lokale besturen, met respect en aandacht voor de lokale noden en behoeften.

Ik heb via de media vernomen, mijnheer de minister, dat er morgen een vergadering plaatsvindt van de premier en de drie ministers-presidenten over de financiering van de Gemeentelijke Holding. Door de financiële crisis dreigt de Gemeentelijke Holding haar verplichtingen op korte termijn niet meer te kunnen nakomen. De gemeenten hebben daar een kapitaal ingestoken. Morgen wordt gepraat over het behoud van de gemeentelijke belangen in de holding op middellange en lange termijn. Op dat punt scheppen de middelen van Distrigas vandaag een opportuniteit om op korte termijn dit probleem dossier aan te pakken.

De dossiers rond de ge-co's en de herfinanciering van de pensioenen moeten worden verwerkt in een degelijk onderbouwd regeerakkoord dat nuttig is voor de lokale besturen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ik sluit me daarbij aan, mevrouw de voorzitter. Ik heb deze voormiddag een interpellatie ingediend aan de minister-president om te peilen naar de toekomst van de Gemeentelijke Holding.

In tegenstelling tot de collega's hier wacht ik echter af wat het overleg van morgen brengt. De holding is een van de grondvesten van de gemeentelijke financiën. Door de koersval van Dexia zit de Gemeentelijke Holding er niet goed voor. Ze hebben in het verleden zeer slechte beslissingen genomen die nu als een boemerang in hun gezicht dreigen te ontploffen. Wij hebben als overheden destijds onze verantwoordelijkheid opgenomen: 400 miljoen euro vanuit de federale kas en 400 miljoen euro vanuit de deelregeringen. Vandaag zegt de gemeentelijke holding doodleuk: we hebben daarmee niet genoeg, we hebben bijkomende garanties nodig.

Ik vraag aan uw regering en aan u als vakminister: met welk dossier gaat u morgen naar die vergadering? Wat zijn de limieten die u aan de holding nog kunt bieden, wetende dat alles wat u zegt consequenties zal hebben voor de gemeentelijke financiën in het algemeen?

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik deel de bekommernissen van de collega's over de herfinanciering van de lokale besturen. Ik denk dat daar tijdens de volgende legislatuur enorm veel en hard aan gewerkt moet worden. De bestedingsruimte van de gemeenten wordt jaarlijks kleiner en gaat er jaarlijks op achteruit. Niettegenstaande de groei voet

van 3,5 percent van het Gemeentefonds die in het regeerakkoord werd ingeschreven, ben ik ervan overtuigd dat een verhoging van de dotaties aan het Gemeentefonds noodzakelijk zal zijn, wil men de gemeentefinanciën in de toekomst veilig stellen.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de vorige sprekers hadden het over het probleem van de lopende inkomsten, van de Gemeentelijke Holding en van de neiging van besturen om de middelen op te nemen in recurrente uitgaven. Ik dank de vraagsteller omdat hij dat allemaal aan bod liet komen.

Ik heb een aanvullende opmerking. Gemeenten die in het verleden gehandeld hebben als een goede huisvader en een deel van hun reservefondsen bijvoorbeeld in een pensioenfonds hebben gestopt, krijgen nu dubbel de slag terug. Zij zijn natuurlijk afhankelijk van beurskoersen en dies meer. Ik vraag u samen met de gemeentebesturen: wat is nu nog vooruitziend beleid? Kunt u ons als minister van Binnenlands Bestuur daarin adviseren?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, ik heb al gezegd dat de Gemeentelijke Holding mij uiteraard erg interesseert en dat ik er bekommerd over ben, maar dat het – en dit heeft de buitenwereld minder goed door – globaal over minder dan 1 percent van de gemiddelde inkomsten gaat. Er worden hele verhalen over verteld, er wordt gezegd dat de gemeenten op de rand van het faillissement staan, en natuurlijk is het veel beter om wel over die inkomsten te beschikken, laat dat duidelijk zijn, maar gemiddeld gaat het om minder dan 1 percent van de gemiddelde inkomsten. Ik wil toch de orde grootte van een aantal bedragen meegeven – en nogmaals: natuurlijk is het beter om wel over die inkomsten te beschikken – want tegenover de buitenwereld wordt hiervan een omgekeerd beeld geschetst. Als we dit wiskundig moeten berekenen, dan situeert het zich ergens tussen 0,4 en 0,5 van de gemeentelijke inkomsten. Er zijn een aantal steden en gemeenten waar het iets hoger ligt omdat ze destijds bij de historische oprichters van de Gemeentelijke Holding waren, maar bij de andere ligt het heel laag.

Mijnheer Peumans, wat de operaties Telenet en Electrabel/Suez betreft, toen zijn dezelfde onderrichtingen gegaan naar de 308 lokale besturen dat geld uit de buitengewone dienst in de buitengewone dienst moet blijven en dat er geen recurrente uitgaven mee mogen gebeuren.

Wat de financiering van de gemeenten betreft, de herfinanciering na de verkiezingen, ben ik de eerste geweest die van op deze tribune heeft gezegd en veelvuldig heeft herhaald dat – en mijn devies is heel duidelijk – voor alles wat lokaal gebeurt, op het niveau van de steden en

gemeenten, wij ons er in Brussel niet mee bezig moeten houden. Dat is goed gebeurd en dus is het altijd goed besteed geld. Door wat we deze legislatuur hebben gedaan voor de extra financiering van de steden en gemeenten, is ons palmares 'du jamais vu'. Er is nog nooit meer geweest: Gemeentefonds, Stedenfonds, verlengde Eliacompensatie, het verhaal van het fiscaal pact, de overname van de gemeenteschulden ter waarde van 612 miljoen euro, extra inspanningen op het vlak van rioleringen enzovoort. Dit is een palmares dat niet bestaat uit woorden, maar uit reële maatregelen, uit feiten.

Mijnheer Peumans, voor wat het opvolgen van de situatie van de gemeentelijke financiën betreft, weet u dat de Administratie Binnenlands Bestuur (ABB) dit opvolgt en jaarlijks in beeld brengt in de vorm van een jaarbeeld. Een belangrijk onderdeel van dat jaarbeeld zijn de financiën, de fiscaliteit, de financiële situatie en alles wat daarmee te maken heeft, van de gemeentebesturen. Het is een prachtig beleidsdocument omdat een gemeente of stad zo de eigen situatie kan vergelijken met die van een soortgelijke gemeente of stad. Men maakt ook clusters voor wat de schaal grootte van de gemeente betreft, om appels daadwerkelijk met appels te kunnen vergelijken.

Mijnheer Verfaillie, de gecopremie is een federaal gegeven, maar ze heeft er wel voor gezorgd dat heel wat gemeentebesturen en steden extra personeel hebben aangeworven. Dat is merkbaar in de loop van de jaren tachtig. Het is een federale premie. U zit mee in de regering en u weet wat we hebben gedaan en dat is kolossaal veel, ook voor wat de holding betreft.

En, mijnheer Penris, ik zit morgen niet mee rond de tafel, maar mijn standpunt is constructief. We moeten er altijd voor zorgen dat geld uit aandelen niet recurrent wordt aangewend, dat we er geen dagelijkse uitgaven mee financieren. Voor de rest moet worden bekeken wat de concrete casus is, want van alles wat erover wordt gezegd in hypothetische vorm, blijkt dan achteraf misschien dat het anders of helemaal hetzelfde uitpakt en dan krijgen we een heel ander debat, maar dan vertrekt men wel van wat hier is gezegd: geen recurrente uitgaven, geld van de buitengewone dienst moet in de buitengewone dienst blijven.

Mevrouw de voorzitter, dames en heren, ik denk dat ik hiermee op alle bekommernissen heb gereageerd. Het uitgangspunt blijft nog altijd: zorgen dat de gemeenten, de lokale besturen, over financiën beschikken. Wat zij doen, moeten wij niet meer doen, dat is goed gebeurd. In het verleden hebben we bewezen dat we daar ook de daad bij het woord voegen. Als we over de steden en gemeenten praten en over het feit dat we zelf ook allemaal gemeentenaar zijn, want de meeste collega's in de Vlaamse Regering hebben ook een gemeentelijk mandaat en praten dus vanuit de gemeente over de lokale

besturen en niet over de gemeenten heen, dan hebben we met tal van maatregelen bewezen dat we die gemeenten ook financieel een goed hart toedragen.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik dank u nogmaals voor het antwoord en ik denk dat het kader duidelijk is, maar ik leid er ook uit af dat het eventuele gebruik van Distrigas- en Publigasgelden voor een eventuele herfinanciering van de Gemeentelijke Holding mogelijk is.

Minister Marino Keulen: Dat moet bekeken worden. Ik ga me nu niet uitspreken in deze of in gene richting. Dat moet bekeken worden: concrete casus.

De heer Jef Tavernier: Maar eventueel past het dus wel binnen het kader dat u hebt geschetst en ik stel uit de reacties van de collega's ook vast dat u wel een aantal lijnen kunt uitzetten, maar dat sommigen soms naast de lijntjes kleuren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over problemen met de harmonicabussen van De Lijn

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, ik denk dat u vanochtend niet zo vrolijk werd van het voorpaginanieuws van een niet onbelangrijke Antwerpse krant, die blokletterde: 'Lijnbussen onveilig.'

Ik wil even schetsen waar het over gaat, collega's. De harmonicabussen van De Lijn vertonen in het midden-gedeelte – het harmonicagedeelte – grote mankementen, waardoor er een groot gevaar is voor de veiligheid van de reizigers. De vakbondsman van de ACOD bevestigt dat: "De flappen schuren vaak over de grond wanneer de bussen verkeersdrempels passeren. Dat zorgt volgens de chauffeurs voor heel onveilige situaties. Als alle reizigers uit de buurt van dat omhulsel blijven, zal er niet meteen iets gebeuren. Maar met kinderen weet je nooit. We hebben tot vandaag nog geen weet van ernstige ongevallen, maar ik wil in geen geval meemaken dat een kind zijn been door zo'n flap naar buiten steekt."

Mevrouw de minister, het is duidelijk dat er heel wat problemen zijn. De politie van Brasschaat heeft twee harmonicabussen van De Lijn voor controle naar de keuringsdienst van Brasschaat gestuurd. De twee bussen

werden onmiddellijk afgekeurd en kregen een rode kaart.

U kunt niet zeggen dat u niet op de hoogte was van dit probleem. Ik heb u het voorbije jaar via drie of vier schriftelijke vragen op de hoogte gebracht van de problematiek. Drie weken geleden nog heb ik in de commissie Openbare Werken en Mobiliteit de problematiek opnieuw aangekaart, maar u hebt toen met geen woord willen reppen over de ernstige situatie. Ik heb u toen aan de hand van foto's aangetoond hoe ernstig de situatie wel is, maar u zat toen te gniffelen met een aantal collega's van sp.a.

Mevrouw de minister, u hebt altijd geantwoord dat het probleem opgelost was, maar het probleem is niet opgelost. Dat bewijzen de controles van de politiediensten. Hoe verklaart u bijvoorbeeld, mevrouw de minister, dat de politiediensten deze week nog twee voertuigen van De Lijn een rode kaart hebben gegeven, terwijl een van de voertuigen in februari nog een groene kaart kreeg?

Het wordt hoog tijd om dit probleem zeer ernstig te nemen. Daarom vraag ik u om een aantal maatregelen te nemen. Ik zou willen vragen dat u de harmonicabussen van het type AG300, waar er ondertussen zo'n 380 van rondrijden in Vlaanderen, aan een grondige inspectie en controle onderwerpt en dat u een degelijke inventaris maakt van de kwaliteit van het harmonicagedeelte van die bussen.

Ik wil u ook vragen om dringend werk te maken van de problematiek van de stofaanvuiling. U zegt telkens dat het probleem opgelost is, maar reizigers hebben mij deze week nog gemeld dat zij, toen ze twee zitjes voorbij het harmonicagedeelte plaatsnamen, een hele roetwolk over zich heen kregen toen de bus optrok. Dat is niet het openbaar vervoer dat wij in Vlaanderen willen leveren. Wij willen een kwalitatief openbaar vervoer.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mevrouw Van den Eynde, om te beginnen denk ik niet dat ik zat te gniffelen tijdens die commissievergadering. Verder wil ik voor u nog een aantal zaken op een rijtje zetten. U probeert hier de stofproblematiek naar voren te schuiven, en ik heb daar alle begrip voor. Er zijn intussen al onderzoeken naar gevoerd. Ik heb de resultaten daarvan al meege-deeld in de commissie. Ik baseer mij op die onderzoeksresultaten, mevrouw Van den Eynde. Ik denk dat dat ook mijn job is.

Wat de stof- en de fijnstofproblematiek in de harmonicabussen betreft, blijkt uit de studies dat er geen probleem is van fijn stof en dat de uitlaatgassen van de bus ook niet binnendringen in de bus. Er is wel een probleem gesignaleerd met gewoon stof. Dat stof is onderzocht, en

het blijkt de normen niet te overstijgen. Dat wil uiteraard niet zeggen dat er niet continu moet worden gemonitord.

Wat betreft de berichtgeving deze ochtend in de krant: het klopt dat twee bussen na een keuring een zogenaamde rode kaart hebben gekregen. Dat probleem is onmiddellijk verholpen. Die bussen rijden alweer rond. Bovendien zijn alle bussen van de Tsjalkstraat, een honderdtal in totaal, aan een keuring onderworpen. Die zijn allemaal gecontroleerd op hetzelfde probleem. Er zijn geen andere problemen gedetecteerd. Het is vrij snel vrij grondig aangepakt.

In het artikel werd een link gelegd tussen dit effect en het rijden van bussen over verkeersdrempels, namelijk van een nieuw aangelegde gewestweg in Brasschaat. Ik heb onmiddellijk de opdracht gegeven om te weten te komen of die verkeersdrempels op de nieuwe gewestweg volgens de normen zijn aangelegd. Dat wordt bekeken. Je moet een duidelijk standpunt innemen. Dat zal ik ook verwoorden bij De Lijn. Ofwel zijn de verkeersdrempels niet conform de wetgeving aangelegd, dan zullen wij erop aandringen om dat aan te passen omdat het negatieve effecten heeft op grote harmonicabussen zoals wij die gebruiken. Waar wel volgens de wettelijke normen wordt gewerkt, zal het aan ons zijn, De Lijn en de buschauffeurs, om zich aan te passen aan die verkeersdrempels.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, u zegt dat 100 bussen van de Tsjalkstraat intussen zijn gecontroleerd. Maar er rijden 380 van deze voertuigen rond in Vlaanderen. Er is niet enkel onderzoek nodig naar die 100, maar naar alle 380, die allemaal mankementen vertonen. Het is niet enkel een Antwerps probleem.

Mevrouw de minister, ik heb meermaals meegedeeld dat verkeersdrempels zo zijn aangelegd dat ze voor beschadigingen zorgen aan de bussen. Ik vind het straf dat u meer dan een jaar nadat ik deze problemen hebben aangekaart nog steeds initiatieven moet nemen om hieraan tegemoet te komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Joke Schauvliege tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteit van de nieuwe fietspaden

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw de minister, gisteren heeft de Fietsersbond zijn rapport voorgesteld over de kwaliteit van onze fietspaden. Het rapport was

niet zo positief. De kwaliteit van 4,9 percent van de fietspaden laat te wensen over. Er zijn enorm veel schokeffecten op die fietspaden. Persoonlijk vond ik de kwaliteit van de nieuwe fietspaden zeer opmerkelijk. Die scoren amper 6 op 10. Dat is bijzonder laag.

Mevrouw de minister, u hebt in uw beleid al accenten gelegd. Gisteren hebt u naar aanleiding van het rapport van de Fietsersbond enkele maatregelen nogmaals opgesomd. Ik denk onder andere aan het ter beschikking stellen van meetfietsen, ook voor gemeentebesturen, zodat zij de fietspaden zelf met de fiets kunnen inspecteren. U hebt ook aangekondigd om een fietspadtoets toe te passen, zodat kan worden gecontroleerd of de kwaliteit van de fietspaden goed is, of ze voldoende vlak zijn om er comfortabel over te kunnen fietsen.

Dat zijn stuk voor stuk goede maatregelen. Zal dit volstaan? We hebben in een vorige vraag ook gezien dat de middelen van de gemeentebesturen eerder beperkt zijn. Ze moeten keuzes maken. Focussen op de gemeentebesturen is goed, maar er moet voldoende ondersteuning komen.

Een tweede aspect zijn de gewestwegen. Daar hebt u zelf inspectie uitgevoerd. U zult ook investeringen doen om probleempunten aan te pakken. Heel concreet stel ik vast op het terrein dat wanneer grote investeringen gebeuren aan gewestelijke wegen, en dan vooral de omvorming van wegen naar primaire weg categorie 1, de fietser dikwijls wordt vergeten. Bepaalde knooppunten worden dichtgemaakt en nadien stelt men plotseling vast dat de fietsers kilometers moeten omrijden om zich nog van het ene punt naar het andere te verplaatsen. Men verplaatst zich met de fiets als het comfortabel is, maar ook als het haalbaar is qua afstand. Ik wil vragen om bij belangrijke gewestelijke investeringen voldoende aandacht te hebben voor de fietser.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Er bestaat in Vlaanderen een kaart waarop een functioneel bovenlokaal fietsroutenetwerk is uitgetekend. We weten duidelijk waar we fietspaden willen. Het is onverstandig om nu van koers te veranderen. Het netwerk bestaat, er zijn nog heel wat inspanningen te leveren, maar nu moeten we er gestaag voor zorgen dat dat utilitair fietsroutenetwerk wordt gerealiseerd.

Vorig jaar heb ik voor de eerste keer een opmeting per fiets laten doen van de toestand van de fietspaden. Ambtenaren reden met een fiets op een fietspad en keken hoe het eruitzag. Dat was een vrij nuttige oefening, maar er kwam onmiddellijk commentaar, onder andere van de Fietsersbond. Ze vonden dat we de onderhoudstoestand hadden opgemeten, en niet het comfort. Met comfort worden niet rustpunten langs het

fietspad bedoeld, maar het trilcomfort. Als je over een fietspad rijdt, is het dan niet te hobbelig, of is het wel mooi glad? Ik heb gezegd dat dit niet zomaar met het blote oog kan. Daarvoor is een meetfiets nodig. Die meetfiets is ondertussen ontwikkeld door een universiteit.

De Fietsersbond heeft nu voor het eerst in de geschiedenis van het Vlaamse fietspad die test gedaan over een aantal wegen. Het ging over zowel gewestelijke als gemeentelijke wegen. Een van de conclusies van dat onderzoek was dat de nieuw aangelegde fietspaden in een aantal gevallen niet aan de eisen van het comfort voldoen. Dat is opmerkelijk. Ik denk dat geen enkele gemeente of gewestelijke administratie een nieuw fietspad aanlegt met de bedoeling dat het niet voldoet aan de trilvoorwaarden en aan de eisen van de gladheid. We moeten nagaan hoe we dat kunnen verhelpen.

Er zijn verschillende manieren. Het is belangrijk dat in de standaardbestekken om fietspaden aan te leggen de vlakheidsnorm wordt ingevoerd. Dat betekent dat elk fietspad dat wordt aangelegd, wordt beoordeeld op vlakheid. We moeten er ook voor zorgen dat we het trilcomfort van bestaande fietspaden kunnen meten. Ik heb al beslist dat in elke provincie zo'n meetfiets wordt aangekocht. Die zal soms niets te doen hebben. Daarom stel ik voor die ook te laten gebruiken door gemeentebesturen. Het gekke is dat je die meetfiets niet zomaar door iedereen kunt laten berijden. Dat staat in het rapport. Daar zijn bepaalde gelijke omstandigheden voor nodig en die staan beschreven. Daarom kan de Fietsersbond hier een nuttige partner zijn.

In elk wegenwerk dat vandaag aan de gewestwegen gebeurt, moeten we het fietspad opnemen. Vandaag zien we een omgekeerde evolutie. Om een fietspad heraan te leggen of om een nieuw fietspad aan te leggen, sluiten we nu een module af en die loopt niet noodzakelijk samen met de heraanleg van de weg. Vandaar de fietspadtoets. Dit betekent dat elk wegenwerk het fietspad als geïntegreerd onderdeel opneemt. Dat zal moeten vermijden dat bij de heraanleg van een weg niet of onvoldoende rekening wordt gehouden met het fietspad.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw de minister, de eerste stap is meten, de situatie ter plaatse kennen. Het is goed dat die stap nu is gezet, maar er moeten voldoende middelen aan gekoppeld worden om ook de lokale besturen aan het werk te zetten. Laten we hopen dat er voldoende wordt geïnvesteerd om die fietspaden comfortabeler te maken voor de fietser.

Het is ook goed dat de meetfiets ter beschikking wordt gesteld van de lokale besturen. Ik zie al burgemeesters en schepenen op de fiets stappen, maar dat is niet de bedoeling. Er zal personeel ter beschikking moeten zijn om de fietspaden goed te kunnen inspecteren. De lokale

besturen moeten daarvoor voldoende middelen en personeel ter beschikking krijgen.

Als er gewestelijk wordt geïnvesteerd, is het goed dat ook de fietspaden worden opgenomen, dat de fietspadtoets wordt ingevoerd.

U zegt dat de fietsroutenetwerken voldoende in rekening zullen worden gebracht. Uit de praktijk blijkt echter dat dit in het verleden onvoldoende is gebeurd. Wanneer bepaalde knooppunten hermetisch worden afgesloten, dan moet een fietser kilometers omrijden. Daar is men zich soms te weinig van bewust. Ik zou willen vragen om daar in het ontwerp van een aantal knooppunten en van een aantal grote verkeersassen in Vlaanderen voldoende rekening mee te houden en te voorzien in voldoende fietsersbruggen of doorsteken.

De voorzitter: De heer Koninckx heeft het woord.

De heer Flor Koninckx: Het meest opvallende resultaat uit die studie is dat fietspaden die nieuw worden aangelegd, eigenlijk niet goed scoren. Nederland is bij uitstek gespecialiseerd in het aanleggen van fietspaden. In Nederland kent men dat vak. Waarom zijn we niet gaan kijken hoe men in Nederland degelijke en comfortabele fietspaden aanlegt? Zou het niet nuttig zijn om voor de aanleg van fietspaden een kopie te maken van de fietspaden in Nederland? Ik heb in elk geval nog geen klachten gehoord over het comfort van de fietspaden daar.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de minister, er is al lang een grote achterstand in Vlaanderen tegenover andere landen als Nederland en Duitsland voor wat het aantal functionele en comfortabele fietspaden betreft. Daarnaast wordt nu ook vastgesteld dat de bestaande fietspaden van een zeer discutabele kwaliteit zijn. Het is goed om de kwaliteit en het comfort van de fietspaden te meten. Het is goed dat u daar speciale meetfietsen voor aankoopt en ter beschikking stelt. Meten is één zaak. Maar daarnaast moet ook remediërend worden opgetreden. Wanneer we merken dat deze regering enorm veel geld investeert in grootse infrastructuurwerken die vooral het aantrekken van extra vrachtwagenverkeer tot gevolg zal hebben, dan lijkt het me niet meer dan fair dat er ook meer middelen worden besteed aan het verbeteren van bestaande fietspaden maar ook aan het aanleggen van nieuwe, comfortabele, veilige en functionele fietsverbindingen. Hoe ver staat het eigenlijk met de uitvoering van het resolutievoorstel dat onlangs in het Vlaams Parlement werd aangenomen? Daarin wordt ervoor gepleit dat de Vlaamse Regering samen met de Brusselse overheid functionele fietscorridors tussen de Vlaamse randgemeenten en Brussel zou aanleggen. Dat zou moeten

gebeuren volgens de ‘best practices’-principes zoals de Fietsersbond bepleit.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Glorieux, u zegt dat meten weten is. Het is in elk geval belangrijk dat er gemeenten wordt. We kunnen ook onze ogen sluiten en doen alsof alles in orde is. We doen dat niet. We meten en we stellen problemen vast. Een van de oorzaken waarom die fietspaden minder voldoen, is het feit dat het aanleggen van een fietspad in betonblokjes een pak minder goed scoort qua trilcomfort dan asfalt of gladde beton. We kunnen fietspaden in betonklinkers aanleggen maar dan is een andere fundering nodig. Dergelijke zaken zijn nu in kaart gebracht. Voor alle fietspaden in Vlaanderen geldt nu de vlakheidstest. Die wordt opgenomen in alle bestekken. Dat betekent dat men bij het aanleggen van een fietspad aan bepaalde normen moet voldoen.

Het tweede punt waarop we wat minder scoren, is de afstand tot de rijweg. Vlaanderen is dichter bebouwd. Vele gemeenten hebben niet veel ruimte. We scoren iets minder omdat Vlaanderen minder plaats heeft. De gewestelijke fietspaden scoren iets beter.

Een van de belangrijke aandachtspunten, ten slotte, gaat over de veiligheid en de oversteekplaatsen. Op dat vlak kunnen we wel lessen trekken. Ik heb net gezegd dat de fietspadtoets er voor moet zorgen dat bij elke weg die moet worden heraangelegd rekening wordt gehouden met de oversteken, de doorsteken, de doorgangen. Het beleid van vroeger om met convenants te werken, heeft er in sommige gevallen toe geleid dat alles fragmentarisch werd bekeken. Dat moeten we vermijden. We moeten alles weer als één geheel beschouwen. Dat zal tot gevolg hebben dat we niet meer met situaties te maken hebben dat fietsoversteken maar halvelings zijn opgenomen in een werk. Dat zijn zaken die vanaf nu gelden. De toets geldt sinds september van vorig jaar, toen ik ze ook heb aangekondigd. Die moet ervoor zorgen dat we beter scoren op het vlak van het comfort.

Er werd ook gekeken naar een Nederlandse gemeente. De score is er iets beter dan in Vlaanderen. Ik heb u ook de oorzaken daarvan gegeven. U weet uit welke materialen de fietspaden in Nederland bestaan.

Het gaat hier niet alleen over de uitvoering van de resolutie, maar ook over de middelen die naar fietspaden gaan. We zien dat alle middelen voor de fietspadprojecten jaar na jaar worden vastgelegd. Er is wel nog wat ruimte voor de vastlegging van de middelen uit het Fietsfonds. Ik doe dan ook, samen met minister Van Brempt, een oproep aan de gemeenten om daar gebruik van te maken. 80 procent van de uitgaven kan hierdoor rechtstreeks gefinancierd worden. Hetzelfde geldt voor de ontwerpkosten in een aantal provincies. Het zal ons helpen om het fietspadennetwerk in Vlaanderen goed en degelijk uit te bouwen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over Vlaamse overheidssteun voor Opel Antwerpen

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het verdere overleg met General Motors betreffende de toekomst van Opel Antwerpen en de mogelijke inbreng ter zake van de Vlaamse Regering

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, collega's, vandaag lezen we dat bij de grote ondernemingen in Vlaanderen al 15.000 jobs verloren zijn gegaan. Dat is gebeurd op enkele maanden tijd. Een paar dagen geleden had men het nog over groeiprognoses van 1,7 procent. Vandaag heeft het IMF het over 2,4 procent. Nederland spreekt over 3,5 procent. We zitten in een echte, reële economische recessie. Die recessie is er niet alleen in België, ze is mondiaal. In die context bestaat er dan ook grote zorg over de toekomst van bepaalde bedrijven. Dat geldt zeker voor Opel Antwerpen.

De afgelopen dagen is minister-president Peeters gaan praten met minister-president Koch. In de media lezen we: “sluitingsscenario voor Opel doemt weer op”, “Opel zit eind april zonder geld”, “Ernstige twijfels over de toekomst van Opel”, “Berlijn aarzelt met de redding van Opel”. Onze fractie steunt minister-president Peeters en de ministers van Economie en van Werk bij de inspanningen die al wekenlang geleverd worden. Ik denk aan de contacten met de diverse overheden, met de mensen van Europa en Opel Duitsland om Opel Antwerpen te redden.

De principes die de Vlaamse Regering voorop zet, zijn dat het om een levensvatbaar project moet gaan vooraleer de Vlaamse overheid participeert. In Duitsland staat men heel weigerachtig tegenover overheidssteun. Bondskanselier Merkel en de minister van Economie aarzelen. Wat aan de ene onderneming wordt gegeven, moet immers ook aan de andere onderneming worden gegeven. Het gaat ook over zeer grote bedragen. Er wordt 3,3 miljard euro overheidssteun of steun in het algemeen gevraagd. Een deel daarvan zou van Vlaanderen moeten komen.

Ik zie in de pers dat men vandaag een inbreng vraagt van de privésector. Het dossier wordt dus almaar complexer. Van General Motors wordt een reddingsplan gevraagd of aangekondigd. Daarin gaat het om 40 miljard dollar. Dat zijn toch gigantische bedragen. En dan is men nog niet zeker dat Chapter 11, dat een bedrijf moet vrijwaren tegen schuldeisers, wordt ingeroepen.

De toestand is zeer zorgwekkend. Vanuit de commissie voor Economie vragen wij dan ook de regering om een stand van zaken. Wij vragen niet dat u alles zegt. Er zijn onderhandelingen bezig. Discretie is zeker noodzakelijk. Ik wil mij ook afzetten tegen economen als Paul De Grauwe die, ergerlijk, dag in dag uit komen zeggen dat steunverlening in die sector geen toekomst heeft en dat het om scenario's gaat die alleen de overheid en dus de belastingbetaler veel geld zullen kosten maar die niets zullen oplossen. Wij mogen daar ook eens tegen ingaan. Een dergelijke free speech werkt contraproductief.

Ik zie ook in de pers dat bepaalde bedrijven, zoals de Holding Company of Punch Powertrain nv, zelf onderneming willen spelen en ideeën lanceren die interveniëren in een dergelijk bedrijf. Zij zeggen dat als je dat soort technologie gebruikt, dat dan dat model op een andere manier zal functioneren, en dan zal het in de toekomst wel een rendabel model zijn. Ook dat dient de zaken niet. Wat is de rol van de Vlaamse overheid in dat soort initiatieven waardoor de indruk bestaat dat die bedrijven ook de steun hebben van de Vlaamse Regering?

Mijn vragen hebben dus globaal betrekking op hoe de toestand is. Wij zijn ook erg bezorgd. Wat zijn de contexten waarin een reddingsoperatie van Opel Antwerpen mogelijk is?

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de minister, ik zal mijn vraag stellen aan de minister-president want ik had dat als zodanig aangekondigd. U mag natuurlijk ook antwoorden.

Vlaanderen wacht niet, mijnheer de minister-president. Dat zegt u toch. In een aantal dossiers probeert u knopen door te hakken waar Vlaanderen al jaren heeft gewacht en misschien heeft moeten wachten. Wij zullen het straks hebben over de luchthaven van Deurne. Wij zullen het volgende week hebben over de Oosterweelverbinding. En vandaag moeten wij het jammer genoeg opnieuw hebben over een aspect van de automobielsector. In deze sector heeft Vlaanderen al te lang gewacht.

Het siert u dat u vandaag niet meer wilt wachten. U geeft minstens de indruk dat u niet meer wacht maar dat u dingen onderneemt. U gaat, in het verlengde van een lang geplande reis naar New York, naar Detroit. Dat siert u. Ik steun u daarin. U gaat af en toe naar Duitsland en u nodigt uw Duitse collega's uit in Brussel. Dat siert

u ook. Hierin volg ik de heer Van Rompuy. U wekt minstens de indruk dat u het dossier niet onbeheerd laat. Toch heb ik de indruk dat u vooral veel wind en dure woorden verkoopt. Wij hebben u gisteren gehoord over 'level playing ground' en 'facts and figures'. Men weet niet waarover u het had, vooral de mensen aan de band in Opel weten niet waarover u het hebt. Zij zijn het die vandaag duidelijkheid nodig hebben.

Misschien hebt u de regie vandaag niet meer volledig in handen. Ik denk dat de hoofdregisseur in Amerika woont, de deelregisseur woont in Duitsland en u bent iemand die misschien goede bedoelingen heeft maar die het spel zeker niet in handen heeft. Maar dan moet u het omgekeerde niet aan Vlaanderen proberen te verkopen. Wij verwachten van u duidelijkheid. Als Amerika die niet geeft en als Duitsland die niet geeft, dan moet u minstens een poging doen.

Ik blijf in plan A, de redding van Opel, geloven. Dat is absoluut noodzakelijk. Daar moeten we alles voor doen. Daar moeten we minstens hetzelfde voor doen als wat de Duitsers nog altijd zeggen te doen: privépartners zoeken. In Duitsland is men privékapitaal aan het zoeken. De Opeldealers zijn op dit ogenblik kapitaal aan het verzamelen om medeaandeelhouder in de Duitse poot van de Europese afdeling te worden. Wij moeten ook een dergelijk initiatief durven te nemen.

Als wij dat niet kunnen, laat ons dan een serieus plan B op tafel gooien, zoals drie weken geleden de hoofdredacteur van Trends heeft bepleit: laat ons dan inzetten op een Vlaamse automobielpoot die er mag zijn. Daarin volg ik de heer Van Rompuy niet. Als Punch vandaag een insteek geeft en zegt te geloven in het project van die hybride motoren en daarin wil investeren, dan mogen we dat zeker niet naast ons neerleggen.

Het moet natuurlijk meer zijn dat het kleine plannetje waarover Knack vandaag schrijft. Het moet een groot plan B zijn. Dit plan moet de algemene automobielsector in Vlaanderen behelzen. Dit plan moet in een sterke industriële poot blijven geloven. In tegenstelling tot wat professor De Grauwe verklaart, blijft Vlaanderen nood aan industrie hebben. Dit geldt ook voor de primaire industrie.

Voor mijn vraag richt ik me tot minister Ceysens. Is dat vandaag nog mogelijk? Zo ja, hoe kunnen we dit vertalen? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mevrouw de voorzitter, ik wil een stand van zaken geven. Aangezien ze helemaal met elkaar verbonden zijn, zal ik hierbij drie niveaus behandelen. Eerst en vooral gaat het om de situatie van GM in de VS. Daarna komt de situatie van GM in

Europa aan bod. Tot slot wil ik het natuurlijk ook over de vestiging in Antwerpen hebben.

Ik zal de situatie van GM in de VS kort samenvatten. Tijdens het dramatische jaar 2008 heeft de multinational 31 miljard dollar verlies gemaakt. Op 2 december 2008 heeft het bedrijf bij de Amerikaanse overheid een ‘turn-around plan’ ingediend. Na de indiening van dit plan hebben in de Amerikaanse Senate en House of Representatives debatten plaatsgevonden. Op 31 december 2008 is aan GM een nooddirectie ten bedrage van 13,4 miljard dollar toegekend. Dat is de enige reden waarom GM op dit ogenblik nog niet failliet is. Het is belangrijk dit voor ogen te houden. Dankzij de kredietlijn van de Amerikaanse belastingbetalers is de voormalige autogigant momenteel nog in leven. Op 31 maart 2009 stopt deze kredietverstrekking. De Amerikaanse wet stelt evenwel dat het krediet met een maand kan worden verlengd. GM moet de Amerikaanse overheid dan wel van de levensvatbaarheid van het plan overtuigen.

Op 17 februari 2009 heeft GM in het zogenaamde ‘restructuring plan’ de bouwstenen van een levensvatbaar plan aangereikt. Volgens dat plan zou de gevraagde overheidssteun in de VS in een negatief marktscenario tot 30 miljard dollar kunnen oplopen. Ondertussen onderhandelt de presidential task force met GM. De resultaten van die onderhandelingen zijn voor ons op dit ogenblik totaal niet zeker. Dit maakt de behandeling van dit dossier net zo moeilijk. We mogen elkaar niets wijsmaken. We kunnen geen oplossing voor de vestiging in Antwerpen of voor de Europese tak van GM uitwerken zonder te weten wat er in de VS met GM zal gebeuren.

De Europese tak van GM is volledig met het Amerikaanse moederbedrijf vervlochten. Ik citeer het restructuring plan van 17 februari 2009, waarin Europa wordt omschreven als “a highly competitive environment that is unprofitable for many vehicle manufacturers”. Europa wordt volgens datzelfde plan tevens omschreven als “a relatively costly restructuring environment”. Om die reden moet in Europa voor 1,2 miljard dollar aan kostenreducties “which include several possible closures of spin-offs or manufacturing facilities in high-cost locations” worden gezocht.

GM heeft verklaard dat de onderhandelingen met de Duitse overheid over “operating and balance sheet support” lopende zijn. Het restructuring plan stelt tevens dat “a sustainable strategy for GM’s European operations may include support from partnerships with the German government and/or other European governments”. Tot slot heeft GM verklaard dat het de intentie is “to resolve solvency issues for its European operations prior to March, 31th.” Dit is de dag waarop de kredietlijn in de VS ten einde loopt.

Een cruciaal onderdeel van het globale levensvatbaarheidsplan van GM is een reductie van de kosten in Europa met 1,2 miljard dollar.

Wat nu met Vlaanderen? Ik kan u formeel stellen dat zowel in het onderhoud dat wij, minister-president Peeters, minister Vandenbroucke en ikzelf, in Detroit hebben gehad met Wagoner en Forster, als in het onderhoud dat we gisteren in Brussel hebben gehad met de Europese GM-top, in de persoon van Stevens en Wakefield, de GM-top iedere keer heeft bevestigd dat er nog geen beslissing is genomen over de toekomst van Antwerpen.

Een van de cruciale vragen is natuurlijk of die 1,2 miljard dollar aan kostenreductie die in Europa moet worden doorgevoerd, mogelijk zal zijn zonder fabriekssluiting. Het antwoord op die vraag hangt in de eerste plaats af van de onderhandelingen die momenteel lopen tussen de GM-directie en de Europese vakbonden. Zullen zij erin slagen een share-the-pains scenario te vinden, waarbij de besparingen worden uitgesmeerd over alle vestigingen? Dat weten we vandaag niet.

In tweede orde komen dan heel wat overheden op het toneel. Aangezien de industriële sector heel belangrijk is, zijn overheden bereid een flankerend kader aan te bieden. Tot dusver hebben de betrokken Duitse, Vlaamse, Engelse en Spaanse overheden zich ook uitgesproken waarborgen te willen toekennen, steeds onder voorwaarde dat GM een geloofwaardig businessplan kan voorleggen.

Verdere en zwaardere engagementen van overheden – en dan heb ik het over het toetreden in het kapitaal van het verzelfstandigde GM-Europa – zijn er vandaag niet. Ik verwijs daarvoor toch uitdrukkelijk naar de verklaringen van zowel collega zu Guttenberg als van bondskanselier Merkel.

De Vlaamse Regering heeft steeds als uitgangspunt genomen om alle opties, die gesteund zijn op een geloofwaardig businessplan, te willen onderzoeken. Dat is ook wat we vandaag doen. Ik herhaal wat ik ook al eerder in dit parlement heb gezegd: het is niet door de aandeelhoudersstructuur te veranderen dat de problemen van GM opgelost zullen zijn. Ook een mogelijk verzelfstandigde GM-entiteit zal worden geconfronteerd met die besparingsdoelstelling van 1,2 miljard dollar. Het basisprobleem van GM-Europa is immers ook overcapaciteit. Wie ook aandeelhouder wordt, hij of zij zal steeds de capaciteit van de fabrieken en de werknemers die daarin zijn tewerkgesteld, in overeenstemming moeten brengen met de verwachte marktvraag aan Opel-auto’s voor de volgende jaren. Aan die economische logica kan niemand iets veranderen.

Het voorkomen van fabriekssluitingen in Europa zal een beroep moeten doen op een dubbele solidariteit: enerzijds een solidariteit tussen werknemers, anderzijds een solidariteit tussen lidstaten. Over die laatste solidariteit, die tussen de Europese lidstaten, zal aanstaande vrijdag

een belangrijk overleg plaatsvinden. Europees Commissaris voor Industrie en Ondernemingsbeleid, Günter Verheugen, brengt dan opnieuw de GM-top samen met de ministers van Economie van die lidstaten waar een GM-vestiging is gelokaliseerd. Dit moet voorkomen dat lidstaten tegen elkaar worden uitgespeeld en dat nationalistische logica's het halen op bedrijfseconomische argumenten. Wanneer we in Europa die weg opgaan, dan is het hek van de dam en verliest de Europese constructie haar bestaansreden.

Tot slot wil ik nog kort ingaan op wat werd gevraagd over Punch. De mensen van Punch leveren voortreffelijk werk en technologieonderzoek in hun motoren. Dat Punch die technologie aanbrengt bij verschillende automobielconstructeurs lijkt me bijzonder verstandig. Wij hebben nogal wat contact met de mensen van Punch. In opvolging van de taskforce die ik heb gedaan met de automobielindustrie, is dit het eerste dossier dat we concreet bij de Europese Investeringsbank hebben ingeleid.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik kan kort zijn door het antwoord van mijn collega. Ik zal het voor alle duidelijkheid ook volledig in het Nederlands doen, zodat er geen misverstanden ontstaan, en alle Engelse begrippen vertalen, mocht ik die gebruiken.

Dit is een zeer ernstig dossier. Ik denk dat vriend en vijand, mijnheer Penris, moet erkennen dat de Vlaamse Regering – minister Vandenbroucke, minister Ceysens, maar ook de andere ministers – zeer snel in dat dossier is ingestapt.

Wij waren een van de eersten die aan GM hebben laten weten dat, als er een probleem is, we daarvan in kennis gesteld willen worden en willen kijken wat we kunnen doen. Wij hebben niet alleen met de CEO van GM-Europe, Forster, contact gehad. We zijn naar Detroit gegaan en hebben contacten met Duitsland en Spanje. We weten zeer goed, ook door de geschiedenis in andere dossiers, dat een overheid en een regering niet moet wachten tot men in de krant kan lezen wat de beslissing is in het hoofdkantoor, in dit geval in Detroit. We hebben de lessen geleerd en hebben gezegd dat we als regering maximaal proactief gaan werken.

Ik denk dat we dat tot hier toe zeer goed gedaan hebben. Dat veronderstelt ook, collega's, een tweede element. We willen dat GM de informatie geeft waar wij verder op kunnen studeren en verder kunnen kijken wat de beste reactie is. Dat is gisteren heel duidelijk geformuleerd. Als men informatie geeft aan de Duitse regering, wensen wij ook die informatie te hebben. Vandaar het level playing field, dat wil zeggen dat we in dezelfde omstandigheden dezelfde informatie willen hebben, om

daar het debat over te voeren. Dat is gisteren heel uitdrukkelijk op tafel gelegd.

Minister Ceysens heeft ernaar verwezen dat, als we niet opletten, we met Duitsland in een serieus probleem komen. Als Duitsland zegt dat men geld op tafel legt, maar dat betekent dat er geen enkele fabriek in Duitsland gesloten mag worden, rijst de vraag waar ze dan wel gesloten moeten worden. Dan zijn we verkeerd bezig. Daarom moet Commissaris Verheugen de nodige initiatieven nemen om ervoor te zorgen dat het niet zo is dat er bij degene die geld op tafel legt, geen enkele sluiting is, en er zich bij degene die om verschillende redenen daar niet bij betrokken wordt of te laat is, een probleem stelt.

Dat hebben we gisteren duidelijk gesteld aan de mensen van GM. Als men informatie geeft aan de Duitse regering en niet aan ons, heeft men een probleem. Wij gaan ervan uit dat er in alle duidelijkheid, ook met de Europese Commissaris, over gesproken wordt. Minister Ceysens verwees naar de vergadering van vrijdag aanstaande, waar duidelijkheid gecreëerd moet worden.

We gaan natuurlijk niet onverkort en onverhoeds blanco cheques uitschrijven voor een bedrijf, weze het GM of een ander bedrijf. We moeten dat met heel veel zorg doen. Maar het gaat hier ook over heel veel werkgelegenheid. Ik wil uitdrukkelijk zeggen, voor degenen die werkzaam zijn in Antwerpen en bij de toeleveranciers, dat de regering zeer bezorgd is over de werkgelegenheid. Het gaat niet alleen over de directe werkgelegenheid van een kleine 3000 mensen, maar ook over al degenen die daar indirect bij betrokken zijn. We zijn daar zeer bezorgd over.

We willen ook zeer ver gaan, maar natuurlijk binnen een Europees kader en met een rechtvaardiging, want we spreken hier over geld van de belastingbetaler. De heer Koch, de minister-president van Hessen, wil in Duitsland ook geld op tafel leggen, maar hij vindt dat dat in eerste instantie moet gebeuren door een private partner, waar men een aantal borgen aan kan geven of een aantal risico's kan indekken.

Wij willen als Vlaamse Regering in die richting meehelpen en kijken op basis van het dossier hoe we ervoor kunnen zorgen dat Antwerpen een toekomst heeft. Met de informatie die we nu gaan krijgen, kan er verder gediscussieerd worden, niet alleen rechtstreeks met GM, maar ook met onze Duitse en Spaanse collega's. Dat kan gebeuren in groot vertrouwen, want het is niet wijs om daarover zware verklaringen af te leggen, want heel wat arbeiders en mensen die daar werken, zijn heel bezorgd. Door het minste dat voor een verkeerde interpretatie zorgt, is men, terecht, in paniek. We zijn ons daarvan bewust. Met enige terughoudendheid wat de communicatie betreft, pakken we dit dossier aan.

Maar ik denk dat deze Vlaamse Regering aantoont, tot hier toe, hoe men zo'n dossier moet aanpakken: proactief kijken wat men kan doen. Dat moet gebeuren met kennis van zaken en binnen bepaalde krijtlijnen die ook voor het parlement belangrijk zijn.

Ik ben ervan overtuigd dat wij binnen de Vlaamse Regering, met deze aanpak en met de nodige maatregelen, alles zullen doen binnen die krijtlijnen om dat bedrijf te helpen en een toekomst te geven. Maar minister Ceysens heeft gelijk: het is natuurlijk in eerste instantie aan het bedrijf zelf om duidelijkheid te geven en voorstellen te doen waar wij op kunnen ingaan. Als dat niet zou gebeuren, mijnheer Penris, dan moeten we andere mogelijkheden bekijken, maar dat is wat mij betreft, nu niet aan de orde.

De heer Eric Van Rompuy: De woorden van de minister-president zijn op dit ogenblik belangrijk. Het is een internationale context, waarin de beslissingen worden genomen door het moederbedrijf. Het bedrijf zelf moet klaarheid scheppen in welke context het overleven van GM mogelijk is. Het is duidelijk dat de private sector ook een belangrijke rol moet spelen in zo'n reddingsoperatie, die kan niet louter op de overheid worden afgewenteld. Van overheidszijde moet het ook duidelijk zijn volgens welke criteria dit moet gebeuren.

Het is belangrijk dat vrijdag de Europese Commissaris eindelijk het initiatief heeft genomen om de verschillende lidstaten samen met het bedrijf zelf in overleg te brengen zodat er geen operatie gebeurt waar een lidstaat een deel van het bedrijf redt ten koste van een andere lidstaat. Alle werknemers in Europa zijn gelijk. Als er initiatieven moeten worden genomen, dan moeten de lasten gespreid worden over iedereen en moet de reddingsoperatie te verdedigen zijn vanuit het standpunt dat het gaat om een Europees dossier waarbij elke werknemer de kans moet krijgen om zijn job te vrijwaren.

Onze fractie steunt wat de Vlaamse Regering doet. Ze haalt alles uit de kast, in Amerika, in Duitsland en op Europees vlak. Het is inderdaad deels een symbooldossier. Indien dit niet zou lukken, dan vrees ik ook voor andere bedrijven. Het gaat tenslotte over een multinationaal bedrijf. Vechten dat een tak van een multinationaal bedrijf hier overleeft in een internationale crisis, is een strijd waarvan in de toekomst zal blijken dat die zeer belangrijk is geweest.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister-president, ik wil Willem van Oranje parafaseren: men moet niet wanhopen om te volharden. Het zijn niet de letterlijke woorden van Willem van Oranje, want hij sprak ze uit in een vreemde taal en met vreemde talen moeten wij oppassen, mijnheer de minister-president.

Men moet niet wanhopen om te volharden. Wij wanhopen niet, noch u, noch ik, mevrouw de minister. Ik heb

vastgesteld – ik hoop dat dat straks kamerbreed zal worden bevestigd – dat we blijven geloven in de auto-industrie in Vlaanderen in het algemeen en in de toekomstperspectieven van Opel Antwerpen in het bijzonder.

We moeten niet wanhopen, maar we moeten wel volharden. Ik volg u dus wanneer u zegt dat u inspanningen doet, zij het met de scepsis die de oppositie eigen is. Als uw meerderheid u al alle steun geeft, blijven wij een beetje kritischer. Wij zullen ook volharden in het opvolgen van wat u ons en de mensen van Opel in het bijzonder, vandaag belooft, mijnheer de minister-president en mevrouw de minister.

Laat ons het geen plan B noemen, noch een groot, noch een klein, maar laat ons om de toekomstperspectieven van de auto-industrie in Vlaanderen in het algemeen veilig te stellen, de piste van een eigen Vlaamse autopoot niet zomaar opgeven. Het zijn geen wilde dromen, het zijn dingen die doordacht zijn door mensen die er veel meer van kennen dan u en ik en wij allen hier samen, en die misschien toekomstperspectief geven als het internationale systeem zou blijven instorten. Laat ons ook die piste verder blijven bewandelen en daarvoor ook de nodige voorbereidende werkzaamheden treffen. Als dat zou kunnen, dan zullen de mensen aan de band vanavond heel gerust gaan slapen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois: Mijnheer de minister-president, uw uitspraken van gisteren en vandaag roepen bijkomende vragen op. Mijn eerste vraag is: hebt u de indruk dat General Motors Vlaanderen informatie onthoudt die eventueel wel wordt verstrekt aan andere partners? Dat is bijzonder belangrijk.

Minister Ceysens heeft terecht gezegd dat er twee mogelijkheden zijn. Ofwel zal tot sluitingen worden overgegaan, want er moet worden gesneden in de kosten, ofwel is er een Europese solidariteit. Daarvoor is solidariteit van de werknemers nodig. Ik meen dat de werknemers ter zake heel verantwoordelijk bezig zijn. Ik heb daar heel veel waardering voor. U hebt nu ook een aantal internationale contacten gelegd met regeringen. Wij hebben u daar trouwens toe aangezet, en u doet wat u moet doen. Gelukkig hebt u kunnen profiteren van de opening van twee Vlaamse vertegenwoordigingen, zowel in de VS als in Madrid, om contacten te leggen. Ik vind dat goed. De heer Verheugen neemt een initiatief, maar u hebt natuurlijk al gepraat. Mijnheer de minister-president, hebt u het gevoel dat er een basis is in Europa om tot solidariteit tussen de staten en de deelstaten te komen?

Ik heb enkele weken geleden met u gesproken over het plan B, toen Trends aankondigde de dag erop het plan

van Vic Heylen te zullen brengen. Toen werd ook al gesproken over het andere plan B, het plan-Punch, dat nu zichtbaar is geworden. U hebt toen op mijn vraag of het niet nodig was ter zake een taskforce op te richten, geantwoord dat dit niet nodig was, dat er voldoende bestaffing was, dat men daar met Flanders' DRIVE voldoende voor was gewapend. Ik heb daar een vraag om uitleg over ingediend, maar ik zou er toch iets meer over willen weten. Ik hoop dat plan A slaagt, maar daartoe moeten heel veel voorwaarden vervuld zijn. Een collega van u heeft het ook al gehad over een plan B. Daarbij zou het niet gaan over de volledige productiecapaciteit. Er zijn twee plannen: een Vlaamse NedCar en het plan-Punch. Die moeten worden bestudeerd. Er moet ter zake actie worden genomen.

De voorzitter: De heer Gabriëls heeft het woord.

De heer Jaak Gabriëls: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, dames en heren ministers, de antwoorden van zowel de minister-president als de minister van Economie bevestigen de feiten: de Vlaamse Regering doet wat ze kan om ervoor te zorgen dat de sterkte van de automobielsector in Vlaanderen ook morgen overeind blijft. Het is niet evident in deze wereldwijde situatie. Vroeger was er sprake van wijzigingen onder invloed van één land dat besliste. Nu is het een wereldwijde situatie. Ik zou me ook niet te veel laten leiden door de economen. De economische toestand is verward, maar zij zijn dat ook. Dat is evident. Een beleid uitbouwen op basis van een stellingname van een econoom is een riskante operatie voor de toekomst: daarvan ben ik overtuigd.

Ik ben het alleszins eens met wat de minister-president heeft gezegd: laten we nu niet met plannen B voor de dag komen. Als we dat nu zouden doen, verzwakken we natuurlijk onze eigen positie al enorm. Het is van het allergrootste belang nu uitsluitend voor plan A te gaan, waarbij Opel Antwerpen actief wordt gehouden. Vanzelfsprekend moeten we achter de schermen trachten te komen tot een realistische kijk, maar ik zou alleszins de ontmoeting met commissaris Verheugen aangrijpen om ervoor te zorgen dat we zeker zijn dat protectionisme in Europa niet wordt gedoogd en dat we van een Europese commissaris en een Europese Unie tenminste een Europese aanpak mogen verwachten. Dat is heel belangrijk. Dan hebben we in Vlaanderen troeven die naast die van de anderen kunnen liggen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, het is de zoveelste maal dat we hier een soort minidebat houden over Opel Antwerpen. Dat bewijst dat het parlement veel belang hecht aan dit dossier, maar jammer genoeg ook dat het een dossier is dat blijft aanslepen en aanleiding geeft tot zeer grote ongerustheid. Dat is ook niet verbazingwekkend: zoals vorige sprekers al hebben

aangetoond, hebben we zeker niet alle kaarten zelf in handen, integendeel. Dat leidt tot grote ongerustheid. We moeten hopen dat die ongerustheid niet omslaat in moedeloosheid. Onze grootste troef voor die fabriek zijn de productieve en flexibele arbeidskrachten die daar aanwezig zijn. Ter zake zou moedeloosheid absoluut de slechtste raadgever zijn.

We hebben in de commissie meermaals van gedachten gewisseld over Opel Antwerpen: het is bijna een rode draad door diverse besprekingen. Ik heb vastgesteld dat er een algemeen draagvlak bestaat voor het verstrekken van waarborgen, maar ook dat er grote terughoudendheid bestaat wat andere scenario's betreft. Met name in het antwoord van de minister van Economie lees ik tussen de regels dat weliswaar alle opties open worden gelaten, maar dat daadwerkelijk deelnemen aan een eventuele Europese poot niet de favoriete oplossing is.

Ik zeg niet dat dat de favoriete oplossing moet zijn. Ik pleit ervoor om vandaag niet onmiddellijk voor scenario B te opteren en alles in te zetten op scenario A. ik zou proberen om binnen scenario A alle opties open te houden en geen deuren te sluiten die anderen ook niet sluiten. Ik roep op om in dit dossier alle mogelijke scenario's door te lichten met een openheid van geest en zonder taboes. We moeten alles aanwenden wat beschikbaar is om dit strategisch bedrijf te vrijwaren. Uiteraard zal dat moeten passen in een levensvatbaar project en uiteraard zal een toekomstig Opel moeten passen binnen de duurzame ontwikkeling. Dat veronderstelt wel oplossingen op korte termijn.

Ik heb één bijkomende vraag, mevrouw de minister. U hebt verwezen naar de vergadering van komende vrijdag met de Europese Commissarissen. U wees uitdrukkelijk op de aanwezigheid daar van lidstaten. Wie zal daar België en/of Vlaanderen vertegenwoordigen?

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Uit het overzicht van minister Ceysens blijkt de ernst van de situatie van GM. Als GM al overleeft, zal het zwaar gesaneerd moeten worden, eerst in Amerika, en dat met alle gevolgen voor Europa. Op Europees vlak zijn slechts twee soorten sanering mogelijk. Ofwel gaat men plants sluiten, ofwel gaat men verschillende plants afbouwen. Dat zijn de enige mogelijkheden, gezien de ernst van de situatie, de zware besparingen en de enorme overproductie. Het gaat over minder auto's produceren bij Opel of de sluiting van Opel en andere bedrijven.

Welke argumentatie zullen de verschillende lidstaten aanvoeren om hun eigen plant te verdedigen binnen een globale Europese aanpak? Ik versta dat u dat niet zomaar op tafel gooit, maar daar ligt het kalf gebonden. Dan nog zal Opel Europa of GM-USA beslissen wat er

gaat gebeuren. Het komt erop aan te argumenteren waarom een ingekrompen Opel Antwerpen zo belangrijk is voor de aanpak van Opel Europa.

Ongeacht het plan, A, B of C, als de automobielassemblage nog toekomst heeft in Europa zal dat de groene wagen zijn. Een groene wagen verbruikt minder en rijdt op andere grondstoffen dan diesel of benzine. Daarin moet worden geïnvesteerd. Het liefst wordt dat Opel, maar anders is het een ander bedrijf. Dat is de toekomst voor de automobiellindustrie.

Minister Patricia Ceysens: Ik ben vorige week bij mevrouw Kroes geweest voor een vertrouwelijk gesprek over concurrentie binnen Europa. Ik heb daar onze waarborgregeling aangemeld. Die gesprekken lopen goed. We hopen eind deze maand groen licht te krijgen van Europa voor ons systeem van crisiswaarborgen en het tijdelijke uitzonderingskader dat zal gelden tot december 2010.

Vorige week vergaderde de gewone concurrentieraad met Commissaris Verheugen. Een van de agendapunten was de automotive sector. Naar aanleiding van dat punt hebben we bepleit dat Europa nu eens specifiek gaat inzoomen op GM en Opel. We hebben geargumenteed dat meerdere lidstaten daar nu volop bij betrokken zijn, geconsulteerd zijn door GM en afspraken proberen te maken. We hebben benadrukt dat het opportuun is dat de minitop van de lidstaten met een plant bijeenkomt. Ik zal daar vrijdagmiddag zijn, samen met minister Van Quickenborne, om het dossier te bepleiten.

Ik voer niet graag het debat of er een toekomst is voor die sector of niet. We moeten niet terug een roep doen naar nationale sectoren. Er zijn voor mij geen afgeschreven sectoren, geen sectoren die een aparte behandeling nodig hebben, en geen sectoren die we aan de borst moeten drukken omdat ze ons meer dierbaar zijn.

Ik geloof daar niet in, niet langs de ene, niet langs de andere kant. Het enige waar ik in geloof, is dat bedrijven, en er zijn er heel wat die het in deze crisis verschrikkelijk moeilijk hebben, recht hebben op een degelijk flankerend beleid. Het niveau van dat flankerend beleid hebben we de voorbije zes maanden serieus opgetild, zowel generiek, inzettende op de lastenverlaging voor de bedrijven, maar ook bij het creëren van een kader voor waarborgen voor bedrijven, dat we nu volop met Europa doorpraten.

We hebben geen dag verloren, want vanaf het ogenblik dat we ervan overtuigd waren inzake waarborgen voor grote ondernemingen – en ik was daar van meet af aan van overtuigd – hebben we geen dag verloren om het kader neer te zetten. Het gaat om een mix van goed blijven uitkijken dat we generiek aan bedrijven in Vlaanderen, aan kmo's en aan grote ondernemingen die

zuurstof kunnen blijven geven en aan lastenverlaging kunnen werken. We hebben vrijdag inderdaad beslist om het provinciale deel van de onroerende voorheffingen voor bedrijven in 2009 vrij te stellen. Dat betekent wel wat voor de bedrijven in Vlaanderen. Met de waarborgen bekijken we inderdaad wat we kunnen doen tijdens de crisis, die nu verschrikkelijk hard gaat, dat merk ik dagelijks aan de bedrijven die inlichtingen komen vragen over het systeem. De waarborgen zijn dus bijzonder nodig. Ik geloof niet in sectoren, maar wel in echte jobs met een echte toekomst, en dat is het richtsnoer en de richtlijn die we moeten aanhouden.

Ik wil absoluut niet het verhaal van Punch Flanders' DRIVE afdoen als een plan B. Ook dat is voor ons een plan A, maar het is een ander plan. Wat we doen voor innovatie in de automotive bij Flanders' DRIVE, met ondertussen een honderdtal leden, is inzetten op innovatie in automotive als plan A. Als daar zaken uitkomen die Opel kunnen helpen, dan is dat des te beter, maar ik koppel die twee niet aan elkaar. Misschien moet u eens een onderhoud vragen met die mensen of er eens op werkbezoek gaan, want het is fantastisch wat men daar ontwikkelt, maar het is iets voor op lange termijn. We geven het alle kansen en ik herhaal nogmaals dat dit het dossier is dat bij de Europese Investeringsbank is ingeleid. Ik zal persoonlijk contacten leggen – ik heb dat gedaan met mijn collega's van de andere gewesten – om te zien dat we daar goed vertegenwoordigd worden. Innovatie in automotive is een plan A, net zoals we vandaag voor de bedrijven die omwille van de economische en financiële crisis zwaar in de problemen zitten, bekijken wat de instrumenten zijn die er hopelijk voor kunnen zorgen dat we op termijn door het ergste van de crisis geraken.

De heer Eric Van Rompuy: Ik denk niet dat dit het moment is om aan ideologie te doen, zoals de heer Stassen, die het heeft over de groene auto, de auto van de toekomst. Dit is niet het geschikte moment daarvoor. Dit is ook niet het moment om – het is geen plan B zegt u – zoals de heer Bourgeois de indruk te wekken dat we hier in Vlaanderen met het ontwikkelen van nieuwe technologieën en een nieuw model in deze context op de wereldautomarkt een leefbaar bedrijf kunnen opzetten waarbij de werkgelegenheid van 3000 mensen gevrijwaard blijft. Dat is totaal utopisch en creëert een verwachtingspatroon dat we nooit kunnen waarmaken. Wat de Vlaamse Regering nu doet, is het plan A met alle mogelijkheden, zowel op Europees vlak als met het bedrijf zelf, bekijken. Welke vorm van overheidssteun we ook geven – de heer Van Malderen heeft op dat vlak gelijk – in de vorm van participaties of van waarborgen, het is veel te delicaat om er afspraken over te doen of om denksporen uit te sluiten. We kunnen alleen maar de Vlaamse Regering steunen, maar laten we voluit gaan voor een plan A, zoals de minister-president het ook heeft gezegd, want in deze

moeilijke context zijn er wellicht nog oplossingen mogelijk als de overheid proactief blijft optreden. Wij steunen de Vlaamse Regering daarbij.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik heb in dit halfroond gepeild naar een mogelijke kamerbrede, blijvende steun voor Opel Antwerpen. Ik heb die mogen noteren vanuit Vlaams-Brabant, West-Vlaanderen, Limburg en Oost-Vlaanderen, en uiteraard staat ook Antwerpen erachter. Wat de politieke steun betrof, heb ik bijna iedereen positief horen pleiten. Er was één fractie die wat kritische randbemerkingen plaatste, maar dat zijn we van hen gewoon. Er is een andere fractie die niet gesproken heeft, maar ook van hen hadden we vandaag niets anders verwacht.

De mensen van Opel Antwerpen hebben vandaag een hartverwarmend signaal gekregen van dit parlement, waarvoor mijn dank.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borgh tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de oprichting van het fonds Kids Invest voor de zelfstandige kinderopvang

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, vorige week vrijdag heeft de Vlaamse Regering op voorstel van ministers Van Mechelen en Ceysens een voorstel goedgekeurd tot oprichting van een fonds voor de financiering van zelfstandige kinderopvang. Wie aan de slag wil als zelfstandig initiatiefnemer in de kinderopvang en daarvoor kapitaal nodig heeft, kan terecht bij dit kinderopvangfonds, beter gekend onder de naam Kids Invest.

Het fonds kan niet alleen voor nieuwe initiatieven worden aangesproken, maar ook voor renovaties, opknappen en andere investeringen. Er wordt geschat dat met de oprichting van het fonds 1400 bijkomende plaatsen in de kinderopvang kunnen worden gerealiseerd. Met dit initiatief wordt een oplossing geboden aan twee bekommernissen die we allemaal delen. Enerzijds wordt er tegemoetgekomen aan het tekort aan plaatsen in de kinderopvang, anderzijds wordt een aanbod gecreëerd inzake werkgelegenheid.

Daarnet kwam dit thema ook al aan bod bij de actuele vraag van de heer Van Malderen aan minister Vandenbroucke, waar ook verwezen werd naar de mogelijkheden binnen de kinderopvang.

Met dit initiatief hebben we een goed signaal gegeven. Als Open Vld zijn wij uiteraard opgetogen met dit prachtige initiatief. We zijn immers al enkele jaren vragende partij om deze zelfstandige sector ondersteuning te geven. Het stemt ons tevreden dat de ministers Van Mechelen en Ceysens middelen hebben uitgetrokken om op hun beurt een inspanning te leveren om het tekort aan kinderopvang in te perken.

Wat me echter niet duidelijk was in de nochtans zeer uitvoerige mededeling die u hebt verstuurd, zijn de contouren binnen welke de initiatiefnemers aanspraak kunnen maken op die leningen. Aan welke criteria dienen initiatiefnemers te voldoen voor ondersteuning? Vanaf wanneer kunnen ze aanspraak maken op die ondersteuning?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mevrouw de voorzitter, collega's, het klopt dat we ervoor geopteerd hebben om ook vanuit het zelfstandige ondernemerschap een antwoord te bieden op de groeiende vraag naar kinderopvang. We doen dat door toe te laten dat mensen die hier willen in stappen, terecht kunnen bij Kids Invest, dat we situeren bij de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en waar 10 miljoen euro aanwezig is. We denken dat dat goed zal zijn voor 1400 extra opvangplaatsen, waarmee opnieuw een alternatief wordt geboden voor de wachtlijsten.

Dit initiatief betekent ook een veelvoud aan werkgelegenheid: voor elk kind in een opvangplaats zijn er meestal meerdere mensen betrokken bij wat er allemaal bij komt kijken om dat goed te doen.

De dossiers kunnen vanaf vandaag besproken worden bij PMV. Mensen die daar belangstelling voor hebben kunnen vanaf vandaag terecht bij de Participatiemaatschappij Vlaanderen. Men is nog volop bezig met de oprichting van dit vehikel, maar mensen die al willen bekijken hoe het wordt vormgegeven en wat ze moeten doen, kunnen er wel al terecht.

De haalbaarheid van het project, zowel financieel als economisch, zal uiteraard belangrijk zijn bij de beoordeling van de dossiers.

Niet onbelangrijk is dat men ook zal kijken naar de beroepsbekwaamheid van de aanvrager. We hebben te maken met zelfstandige ondernemers. We voorzien ook in begeleiding omdat we het belangrijk vinden om professionalisering toe te voegen aan het ondernemerschap van uitbaters. Men kijkt ook naar de leefbaarheid en de financiële gezondheid van de onderneming of ondernemer.

Uiteraard moeten we ook zicht hebben op de mogelijkheid om die lening terug te betalen. Dat moet blijken

uit het financiële plan. Verder moeten zij behoren tot de doelgroep van zelfstandige ondernemers die een initiatief uitbaten of willen uitbaten dat de prangende nood aan kinderopvang kan lenigen.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Ik dank u, mevrouw de minister. Ik mag er toch van uitgaan dat de kandidaten voldoende ondersteuning krijgen bij het indienen van hun dossier? Dat is een van de problemen. Als mensen bij de administratie moeten aankloppen, weten ze vaak niet goed wat ze moeten doen met de paperassen. Ik ga er ook van uit dat dit gebruikt mag worden voor bestaande initiatieven.

Minister Patricia Ceysens: Ja, het klopt dat we zorgen voor begeleiding door het Vlaams Agentschap Ondernemen, dat beslagen is in het maken van deze plannen en het kijken naar het ondernemerschap van die mensen.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Veel succes!

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Else De Wachter tot mevrouw Veerle Heeren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over partnergeweld

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, zondag was het Internationale Vrouwendag. Dit jaar stonden partnergeweld en geweld op vrouwen centraal. We beseffen dat dit een belangrijk, mondiaal probleem is. Het is aangetoond tijdens de laatste campagnes. Ook hier in Vlaanderen is het een zeer breed probleem.

Intussen is geweten dat geweld op vrouwen en partnergeweld niets te maken hebben met het opleidingsniveau van die vrouwen, de financiële situatie, leeftijd of religie. Dat hebben we vrij recent verder kunnen onderzoeken. We hebben vandaag stappen kunnen zetten. De sensibiliserings- en preventiecampagnes die momenteel bestaan, hebben ertoe geleid dat partnergeweld tenminste bespreekbaar is.

Vrij nieuw gaat er naast het fysieke ook veel aandacht naar het verbale, psychische geweld. We moeten vaststellen dat vrouwen die hiermee geconfronteerd worden het vaak nog moeilijker hebben. Het is vaak minder zichtbaar. Die vrouwen wachten vaak ook veel langer om ermee naar buiten te treden.

Naast het partnergeweld wil ik stilstaan bij de kinderen in het gezin. Een op de vijf of zelfs een op de drie wordt geconfronteerd met het geweld, is er getuige van of zelfs

slachtoffer. We moeten de kinderen opnemen in de campagnes en naar structurele oplossingen. Zij worden in de toekomst vaak geconfronteerd met problemen.

Mevrouw de minister, ondanks de sensibiliserings- en preventiecampagnes wachten vrouwen die hiermee geconfronteerd worden nog steeds heel lang voor ze ermee naar buiten treden. Zij hebben vaak last van schaamte en vooral van schuldgevoelens. Vaak hebben zij het plichtsbefef om bij hun partner te blijven. Het duurt heel lang voor ze structureel geweld binnen het gezin kunnen en durven te erkennen. Via onderzoek is bewezen dat dat nochtans belangrijk is in de aanpak van dat geweld.

Het aantal aangiftes is erg beperkt. Vrouwen zijn ervan overtuigd dat een aangifte hun situatie niet ten goede zou komen en dat het enkel erger zou worden. Recent onderzoek toont ook aan dat vrouwen die klacht hebben ingediend, niet tevreden zijn over de afhandeling en de resultaten ervan.

Dit is cruciaal, want het gebeurt vaak dat men na het fysieke of psychische geweld psychologische hulp nodig heeft. Naast de sensibiliserings- en preventiecampagnes blijft dat heel belangrijk. In het verleden hebben we daar al belangrijke stappen in gezet. Nu moeten we die tweede heel belangrijke stap zetten. De psychologische hulp bestaat al, maar dat is niet voldoende. Mevrouw de minister, zult u nog extra incentives geven om naast de sensibiliseringscampagnes de tweedelijns hulpverlening te realiseren?

De voorzitter: Minister Heeren heeft het woord.

Minister Veerle Heeren: In 2006 hebben we beslist om het algemeen welzijnswerk een heel belangrijke rol te geven in de problematiek van het intrafamiliaal geweld. Enkele weken geleden is dit hier ook aan bod gekomen in de plenaire zitting. We hebben het voorbije jaar veertien extra personeelsleden ter beschikking gesteld aan de CAW's, bovenop de middelen voor ambulante en residentiële hulpverlening.

De rol van het CAW was heel duidelijk afgelijnd inzake het partnergeweld. Het moest een laagdrempelig aanspreekpunt zijn voor iedereen die erdoor wordt getroffen. Ik wil partnergeweld een beetje nuanceren. Het zijn vaak vrouwen die ermee worden geconfronteerd, maar ik durf zeggen dat er ook mannen slachtoffer zijn van partnergeweld. Voor hen is het nog veel moeilijker om daarmee naar buiten te komen.

Een tweede centrale taak van de CAW's is dat ze direct tussenbeide komen in de crisissituatie. Ze moeten een hulpaanbod doen binnen hun eigen mogelijkheden, ofwel in samenwerking met een andere organisatie, naar wie ze toeleiden. De hulpverlening moeten ze heel concreet opvolgen, maar ze moeten ook oog hebben,

niet alleen voor het slachtoffer, maar ook voor de geweldpleger en uiteraard voor de kinderen.

Dat staat allemaal in een omzendbrief van 7 juli 2006, u allicht bekend. De hulpopdracht van de CAW's moeten we inpassen tegen de achtergrond van het justitiële beleid inzake partnergeweld, waarin wij ons hebben ingeschreven. We zijn nu enkele jaren verder. We hebben geoordeeld dat nu het moment is gekomen voor een evaluatie. Vandaar dat een heel kortlopend wetenschappelijk onderzoek op dit moment wordt uitgevoerd door de Hogeschool Kempen.

Onze bedoeling is een antwoord te krijgen op een aantal vragen. Een eerste vraag is hoeveel slachtoffers en plegers de CAW's bereiken. Zijn de doorverwijzingen effectief? Wat zijn de resultaten daarvan? Hoeveel doorverwijzingen zijn er? Welk hulpaanbod is er beschikbaar, in en vooral ook buiten het algemeen welzijnswerk? Is er een aanbod voor de slachtoffers, maar ook voor de kinderen die medeslachtoffer of getuige zijn van partnergeweld?

We hebben gevraagd dat het onderzoeksrapport tegen 15 mei klaar is. Aan de hand van de gegevens van dat onderzoek willen we een evaluatie maken en nagaan of we de beleidslijnen niet moeten bijsturen of versterken, en indien ja op welke manier we dat gaan doen in de komende jaren. We zitten met een deadline van 7 juni. De aanzet is in ieder geval gegeven om in een volgende legislatuur de bijsturingen te doen binnen dat belangrijke hulpverleningsaanbod.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de minister, we kijken uit naar het resultaat van dat onderzoek. De drempel voor de slachtoffers is een beetje verlaagd, het taboe om dit aan te kaarten is een beetje doorbroken. De gevolgen van geweld in het gezin zijn op lange termijn toch niet te onderschatten. Dat wil ik aankaarten. Enerzijds hebben we de sensibilisering en preventie, uiteindelijk wordt de stap gezet, maar wij moeten dit verder opvolgen.

Ik hoop echter dat het onderzoek zal aantonen dat hier nog verder op door kan worden gegaan. De tweedelijns-hulpverlening moet hier nog een tandje kunnen bijsteken. Enkel op die manier kunnen dit probleem en het recidivisme worden aangepakt. Bij intrafamiliaal geweld is het cruciaal dat we aandacht hebben voor de kinderen binnen het gezin. Ook hun toekomst wordt hierdoor bepaald.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Ik sluit me aan bij mevrouw De Wachter. De afgelopen jaren hebben de minister en haar voorgangers zeer goede initiatieven genomen. We juichen dat toe. Voorkomen is nog altijd beter dan genezen, ook in dit geval. Ik besef echter dat dit zeer moeilijk is met deze problematiek. De Vlaamse overheid moet dan ook vooral inzetten op het zo snel mogelijk bereiken van die mensen. We moeten ervoor zorgen dat de problematiek bespreekbaar blijft. We hebben daar de laatste jaren in

geïnvesteed. We moeten het aantal keren dat personen worden mishandeld, kunnen terugdringen. Ik heb ooit in een studie gelezen dat vooral vrouwen gemiddeld zevenmaal worden mishandeld. Maar u hebt overschot van gelijk, mevrouw de minister, dat niet enkel vrouwen worden mishandeld. Wanneer we dat aantal kunnen terugdringen en mensen kunnen aanmoedigen om sneller hulp in te roepen, dan is dat ook al een heel belangrijke verwezenlijking.

Mevrouw de minister, enkele weken geleden hebt u middelen vrijgemaakt voor onder andere het crisisopvangcentrum Haven 21. Dat was een zeer welkome tegemoetkoming voor de regio Vlaams-Brabant, en in het bijzonder voor Halle.

Wanneer de studie is afgerond, zou ik u willen vragen om rekening te houden met het feit dat er in bepaalde regio's een veel te klein of geen aanbod is. Bij eventuele nieuwe initiatieven moet daarmee rekening worden gehouden zodat hulp kan worden geboden in elke regio van Vlaanderen.

Minister Veerle Heeren: Onze uitdaging moet inderdaad zijn om het hulpverleningsaanbod zo laagdrempelig en toegankelijk mogelijk te maken. We moeten zo snel mogelijk kunnen toeleiden en doorverwijzen. Mijnheer Dehaene, ik zal rekening houden met uw suggestie. Ik heb een werkbezoek gebracht aan CAW Haven 21. Het is niet zo evident voor een dergelijke organisatie om in zo'n gebied te opereren. Met de extra injectie die we nu hebben kunnen krijgen, moet nog een betere samenwerking mogelijk zijn met de andere CAW's uit de regio's.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de minister, laagdrempeligheid is inderdaad cruciaal. Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek is het belangrijk dat alle actoren worden betrokken bij de strijd tegen het intrafamiliaal geweld. Laagdrempeligheid is belangrijk opdat mensen eindelijk die stap durven zetten. Maar er is ook altijd een stapje terug om de stap te zetten. Het is absoluut noodzakelijk dat we verder overleg hebben met de andere actoren zoals CLB en de vrijetijdssector. Zij zijn vaak de eersten die signalen opvangen van mogelijk intrafamiliaal geweld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot mevrouw Veerle Heeren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over adoptie door holebi-koppels

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Mevrouw de minister, in 2006 heeft de federale wetgever de wetgeving

op de adoptie toegankelijk gemaakt voor gelijkgeaarde mensen. Het gaat dan over holebi- en homokoppels.

Gisteren maakte de pers een aantal cijfers van de centrale autoriteit bekend. In België zijn er twee soorten adoptiekanalen: de erkende en de zelfstandige, de binnenlandse en de buitenlandse. Buiten de erkende diensten zijn er 430 binnenlandse adopties geregeld. Via de erkende diensten, zoals Kind en Gezin, werden er 239 geregeld. Justitie heeft echter zeer precieze cijfers, zeker over adopties door holebi- of homokoppels. In 2007 waren dat er 22 en verleden jaar, het laatste jaar waarvan cijfers beschikbaar zijn, zijn dat er 53. Die cijfers staan in schril contrast met degene die ik daarnet heb opgenoemd.

Mevrouw de minister, we zijn het erover eens dat maar een aantal landen in aanmerking komen voor een dergelijke adoptie. Onze wetgeving ter zake is nogal vooruitstrevend. Dat neemt niet weg dat de cijfers boekdelen spreken. Hebben we het mis als we de indruk hebben dat er discriminatie is? Hoe zult u er werk van maken om de ongelijkheid die uit de cijfers blijkt weg te werken?

De voorzitter: Minister Heeren heeft het woord.

Minister Veerle Heeren: Mevrouw Hoebeke, die cijfers zijn inderdaad zeer duidelijk en zeer verhelderend. Ik wil wel heel duidelijk stellen dat ik de kinderwens van heel homokoppels of van gelijkgeaarde mensen, zoals u het zo mooi formuleert, heel goed begrijp. Adoptie biedt daar zeker een antwoord op.

De discriminatie komt niet vanuit Vlaanderen en evenmin vanuit ons beleid of onze diensten. Het is een zoeken naar mogelijkheden die passen binnen het verdrag van Den Haag. Telkens botsen we op de realiteit. Ik kan daar, eerlijk gezegd, ook niet veel aan doen. Het toevertrouwen van een adoptiekind aan een holebikoppel stoot in bijna alle landen van herkomst op heel veel weerstand. We kunnen dat gegeven niet veranderen. U geeft zelf aan dat we wetgeving in ons land nogal progressief is. In de rest van de wereld is het aanvoelen echter anders.

Wil dat zeggen dat we niets hebben gedaan? Nee. Sinds 2006 werden verscheidene stappen gezet. Ook mijn voorganger, minister Vanackere, is heel actief geweest, zeker voor wat Zuid-Afrika betreft. Dat was ook het eerste spoor dat men is gaan bewandelen. Hij heeft diplomatiek overleg gepleegd met dat land. Zuid-Afrika liet adoptie toe voor homoparen. Dat was echter enkel binnenlands mogelijk. Buitenlandse adoptie kon dus niet. Voor interlandelijke adoptie verkiest dat land geen holebiparen, maar heterokoppels. Zolang er genoeg aanbod en vraag is naar die adoptiegezinnen, is er vanuit Zuid-Afrika geen enkele toewijzing aan alleenstaanden of holebiparen.

Een ander land waar we ons naar richten, zijn de Verenigde Staten. Voor alle duidelijkheid wil ik toch zeggen dat niet in alle staten van Amerika een dergelijke overeenkomst

mogelijk is. Met de Vlaamse Centrale Autoriteit hebben we al heel wat stappen gezet om die samenwerking heel concreet uit te bouwen. In Amerika is er een mogelijkheid van samenwerking met non-profitorganisaties. Op dit ogenblik geeft de Vlaamse Centrale Autoriteit systematisch aan elke kandidaat-homoadoptant de naam van twee organisaties door, Illien Adoptions en Vida, met de mogelijkheid voor zelfstandige adoptie.

Daarnaast is er de Vlaamse adoptiedienst 'Ray of Hope', die een samenwerking tot stand tracht te brengen met die non-profitorganisaties. Dat loopt.

Dat is nog niet heel concreet, anders kon ik het u vandaag zeggen. Het is in elk geval een dossier waaraan heel actief wordt gewerkt.

Een derde belangrijk spoor is onze eigen binnenlandse adoptie. Vroeger werkte er maar één dienst met holebikoppels. Vandaag doet elke adoptiedienst in Vlaanderen dat. Er is absoluut geen sprake van discriminatie. Daar speelt wel dat de afstandsouder soms gekant is tegen de plaatsing van zijn of haar kind bij een holebipaar, net zoals er soms voorbehoud is tegen het feit dat het wordt toegewezen aan alleenstaanden of aan katholieken, enzovoort. Het gaat dus zeker niet alleen over voorbehoud tegen homoparen.

De uitdaging voor ons allemaal zal zijn dat we internationaal een mentaliteitswijziging krijgen. Wij exploreren met andere woorden het spoor van Amerika verder. Anderzijds is er vandaag de mogelijkheid via binnenlandse adoptie. Er is in onze diensten in Vlaanderen absoluut geen discriminatie.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Dank u voor uw toelichting. Er zijn dus twee landen in de wereld. De Verenigde Staten kunt u als een compilatie van staten beschouwen, met elk een verschillend legistisch kader. Ik vermoed dat men bij de diensten weet bij welke staten men zich moet aandienen om daar, althans in de non-profitsector, steun te krijgen voor die zaken. Zuid-Afrika komt niet in aanmerking voor buitenlandse adoptie.

Ik ben tevreden dat u antwoordt dat dit bij zelfstandige adoptie wordt meegegeven. Ik kan u misschien toch een suggestie doen. U stelt dat er in ons progressieve land blijkbaar bij onze bevolking nog een zekere antipathie bestaat – en dat is misschien licht uitgedrukt – bij de afstandsouder ten aanzien van de adoptant. Zou het niet mogelijk dat daar een soort sensibilisering komt om de kandidaat-ouders als het ware voor te stellen aan de afstandsouders? Ik heb gezien dat er al redelijk veel binnenlandse adopties zijn. Dat is dan gewoonlijk in het kader van nieuw samengestelde gezinnen, stiefouders en dergelijke meer. Ik pleit ervoor om in het buitenland aan te snijden wat aangesneden kan worden en daar een soort draaiboek mee te geven aan de organisaties die voor

zelfstandige adoptie in aanmerking komen in hun actie ten aanzien van de kandidaten. Ik pleit ook voor sensibilisering van de echtparen, want zij hebben dezelfde rechten en plichten als de hetero-echtparen, zodat zij zich willen voorstellen aan de afstandsouders.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de minister, in het dossier adoptie heb je de theorie en de praktijk. Onder andere de heer Roegiers heeft al een aantal initiatieven genomen met betrekking tot de holebi-adoptie an sich.

Bij de buitenlandse adoptie van holebikoppels constateren we een aantal zeer concrete en schrijnende dossiers. We botsen daar tegen een soort muur. Hier heb je de wetgeving die holebikoppels toelaat te adopteren, maar in de praktijk is het in de landen van herkomst vaak zeer moeilijk om die mentaliteit erdoor te krijgen zodat ook holebikoppels de kans krijgen om een kindje te adopteren.

U verwees naar twee landen waar je als holebikoppel kunt adopteren. Maar in de VS is de situatie zo dat diegenen die als holebikoppel kunnen adopteren, vaak uiteindelijk alleen nog in aanmerking komen voor kindjes met zeer zware speciale noden. Ik zal daarover niet verder in detail treden, maar dat is toch wel een belangrijk gegeven. Het is niet altijd een gemakkelijk af te leggen weg.

Hier werd ook gezegd dat holebikoppels binnenlands kunnen adopteren. Wij zijn inderdaad progressief in Vlaanderen wat adoptie betreft. Wij hebben deze mogelijkheid ingebouwd. Ik hoop dat we in de toekomst progressief kunnen blijven.

Mevrouw de minister, ik wil u vragen om te onderzoeken hoe we het initiatief tot discreet bevallen dat nu ter tafel ligt kunnen ondersteunen.

Aangezien dit momenteel in Vlaanderen niet kan, gaan mensen in Frankrijk bevallen. Van de afstandsmoeders zijn geen gegevens bekend. Indien de kinderen van een afstandsouder hun roots willen zoeken, kunnen ze geen enkel gegeven krijgen. Dit is een cruciaal element van de discussie. Indien dit in Vlaanderen ook mogelijk wordt, zullen er voor holebikoppels meer binnenlandse adoptiemogelijkheden komen.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mevrouw de voorzitter, ongeveer een jaar geleden is in de commissie naar aanleiding van een interpellatie een uitgebreide en serene discussie gehouden over dit onderwerp. Mevrouw De Wachter heeft hier trouwens al naar verwezen.

De thematiek van de buitenlandse adoptie is toen aan bod gekomen. We hebben toen vooral de mogelijkheden

in Zuid-Afrika en in de Verenigde Staten geëxploreerd.

De minister heeft ons net een stand van zaken gegeven. Blijkbaar loopt het spoor in Zuid-Afrika op dit ogenblik dood. Wat zelfstandige adoptie betreft, bieden de Verenigde Staten nog wat mogelijkheden. We kunnen hier enkel de vraag stellen in welke mate de adoptieambtenaren en de adoptiediensten proactief een beleid hebben gevoerd. Ik stel me daar vragen bij.

Ik suggereer niet dat er geen bereidheid is om open en onbevangen naar de mogelijkheden te kijken. Ik vraag me enkel af of voldoende proactief is gezocht naar bijkomende kanalen waarlangs holebikoppels tot adoptie zouden kunnen overgaan.

Minister Veerle Heeren: Ik wil voor alle duidelijkheid nog even benadrukken dat de cijfers in verband met de binnenlandse adoptie boekdelen spreken. We moeten hier eerlijk in zijn. Mevrouw Hoebeker heeft net gevraagd of we niet meer kunnen sensibiliseren. De Vlaamse adoptiediensten bieden de afstandsouders momenteel alle mogelijke informatie aan. Ze delen de afstandsouders mee dat hun kinderen zeker en vast ook naar een holebikoppel kunnen gaan. De afstandsouders beslissen echter nog altijd zelf.

Wat de situatie in het buitenland betreft, kan ik bevestigen dat we een progressieve wetgeving hebben. Ik kan enkel vaststellen dat de rest van de wereld hier niet erg voor openstaat. Op veel plaatsen is er helemaal geen draagvlak om adoptie door holebikoppels mogelijk te maken.

De situatie in de Verenigde Staten is vrij complex. Ik heb het debat over de andersoortige organisaties niet willen openen. Wij spitsen ons toe op de non-profit organisaties. We leiden de mensen in de richting van die organisaties. Ik durf dan ook te stellen dat er op internationaal vlak een wijziging moet komen voor we daar kunnen instappen. Het zal in elk geval niet aan onze diensten of aan onze centrale autoriteit liggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de toelatingsvoorwaarden voor het gewoon lager onderwijs en de engagementsverklaring tussen de school en de ouders in het basis- en secundair onderwijs – 2018 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord;
8 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
62 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord;
16 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – 2020 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
38 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
63 leden hebben ja geantwoord;
41 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het mobiliteitsbeleid – 2031 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heer Bart Caron, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Bart Van Malderen houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond – 1939 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
106 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heren Pieter Huybrechts en Jan Penris tot besluit van de op 18 februari 2009 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de rol van Vlaamse zeehavens in de export van afvalstromen naar ontwikkelingslanden – 2117 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
29 leden hebben ja geantwoord;
66 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jan Peumans, Geert Bourgeois, Piet De Bruyn, Mark Demesmaeker en Kris Van Dijck en mevrouw Helga Stevens tot besluit van de op 18 februari 2009 door de heer Jan Peumans in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het onderzoek van de Vlaamse ombudsman inzake de interne werking van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening – 2118 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
37 leden hebben ja geantwoord;
67 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Rudi Daems tot besluit van de op 17 februari 2009 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de pps-constructie voor de luchthaven van Deurne en de kostprijs van de werkzaamheden aan de Krijgsbaan R11 – 2121 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
7 leden hebben ja geantwoord;
96 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jan Penris en Pieter Huybrechts en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde tot besluit van de op 17 februari 2009 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de pps-constructie voor de luchthaven van Deurne en de kostprijs van de werkzaamheden aan de Krijgsbaan R11 – 2115 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
30 leden hebben ja geantwoord;
74 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Frank Creyelman en Jan Penris en mevrouw Agnes Bruyninckx tot besluit van de op 19 februari 2009

- 1° door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over een kader en richtlijnen voor steunverlening en crisisfinanciering aan ondernemingen in moeilijkheden**
- 2° door de heer Bart Van Malderen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over steunmaatregelen van de Vlaamse overheid aan grote bedrijven**
- 2122 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Carl Decaluwe en Dany Vandebossche en mevrouw Margriet Hermans tot besluit van de op 19 februari 2009 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de digitale uitzendingen van de openbare omroep VRT

– 2123 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
108 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 18 maart 2009 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.09 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Jef Tavernier, Anissa Temsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbosche, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Stern Demeulenaere, Marijke Dillen, Marie-Rose Morel: gezondheidsredenen;

Luc Van den Brande: buitenslands;

Frans Peeters, Helga Stevens, Karim Van Overmeire: ambtsverplichtingen;

Erik Tack: familieverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Johan Sauwens, Miet Smet, Paul Wille.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Gilbert Bossuyt, Geert Bourgeois, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Jan

Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Gino De Craemer, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, John Vrancken, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Christian Van Eyken, Mieke Vogels

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Monica Van Kerrebroeck, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Gino De Craemer, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, John Vrancken, Frans Wymeersch

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els

Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Joris Vandebroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijk, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Geert Bourgeois, Bart Caron, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Gino De Craemer, Mark Demesmaeker, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jan Peumans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Kris Van Dijk, Christian Van Eyken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, John Vrancken

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijk, Wim Van Dijk, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Joris Vandebroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Gino De Craemer, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Mark Demesmaeker, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijk, Wim Van Dijk, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, John Vrancken, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer,

Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Gino De Craemer, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, John Vrancken, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Bart Caron, Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick

Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch

ONTHOUDING:

Christian Verougstraete

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Gino De Craemer, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, John Vrancken, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Rudi Daems, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Piet De Bruyn, Gino De Craemer, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, John Vrancken, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Rudi Daems, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer,

Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

Stemming nr. 10:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Kathleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch
